

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Hospodaření minipivovaru

Bc. Jitka Šplíchalová

© 2016 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jitka Šplíchalová

Podnikání a administrativa

Název práce

Hospodaření minipivovaru

Název anglicky

Economics of Microbrewery

Cíle práce

Cílem diplomové práce je zhodnotit hospodaření vybraného minipivovaru, kalkulaci nákladů na jednotku produkce a navrhnout vhodná doporučení pro zlepšení ekonomického fungování.

Metodika

Zhodnocení hospodaření vybraného minipivovaru bude provedeno pomocí vybraných metod finanční analýzy, kalkulace nákladů a dále dle ukazatelů ekonomické efektivity. Podkladovými daty pro zpracování této práce budou účetní výkazy podniku.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stránek

Klíčová slova

hospodaření, minipivovar, pivo, finanční analýza, účetní výkazy, rozvaha, výkaz zisků a ztrát

---

Doporučené zdroje informací

- History of craft brewing. Brewers association: A passionate voice for craft brewers [online]. [cit. 2016-09-20]. Dostupné z: <https://www.brewersassociation.org/brewers-association/history/history-of-craft-brewing/>
- J. FABOZZI, FRANK a PAMELA P. PETERSON. Financial management and Analysis. Second edition. Canada: John Wiley & Sons, Inc., 2003. ISBN 0-471-23484-2.
- JINDŘICH, Vladimír. 100 nejlepších malých a středních pivovarů. Praha: Bondy, 2015. ISBN 978-80-88073-09-3.
- LANDA, Martin. Jak číst finanční výkazy: [analýza účetních výkazů, hodnocení finanční výkonnosti, měření efektivnosti investic : případové studie, příklady, koncepce podnikového účetního systému]. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1994-5.
- MAIER, Tomáš a Aneta FABIÁNOVÁ. Ekonomické aspekty vzniku restauračního minipivovaru. Kvasný průmysl [online]. 2011(9) [cit. 2016-10-04]. DOI: 10.18832/kp2011037. Dostupné z: <http://www.kvasnyprumysl.cz>
- PILAŘOVÁ, Ivana, Jana PILÁTOVÁ a . Účetní závěrka Základ daně Finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2016. 8. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: 1. VOX a. s., 2016. ISBN 978-80-87480-50-2.
- RŮČKOVÁ, Petra a . Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
- SEDLÁČEK, Jaroslav a . Finanční analýza podniku. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press a. s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- SYNEK, Miloslav, Eva KISLINGEROVÁ a kol. Podniková ekonomika. 6. přepracované a doplněné vydání. Praha: Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.
- VERHOEFR, Berry. Velká encyklopedie piva. Čestlice: Rebo Productions, 2003. ISBN 80-7234-283-5.
-

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Tomáš Maier, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 11. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Hospodaření minipivovaru" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2016

Jitka Šplíchalová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Tomáši Maierovi, Ph.D. za cenné připomínky a rady při vypracování diplomové práce. Poděkování dále patří personálu a vedení minipivovaru, který mi věnoval čas pro zodpovězení dotazů a poskytnul data k zpracování diplomové práce. V neposlední řadě bych ráda poděkovala rodině a příteli za trpělivost a pochopení při psaní této práce.

Hospodaření minipivovaru

Souhrn

Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnotit hospodaření vybraného minipivovaru XY s. r. o. v analyzovaném období let 2012 – 2015. Hospodaření minipivovaru je posuzováno na základě metod finanční analýzy a kalkulace úplných nákladů na jednotku produkce.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část práce pojednává o historii piva a pivovarnictví, kategorizaci a charakteristice minipivovarů, dále jsou zde popsány suroviny pro výrobu piva a jeho samotná výroba. Obsahem jsou rovněž metody a vzorce použité při finanční analýze a kalkulaci nákladů.

Praktická část pojednává o charakteristice produkce minipivovaru XY s. r. o. Ověření projevu sezónnosti je popsáno jednoduchým regresním modelem. K dosažení hlavního cíle jsou použity metody finanční analýzy a stanovení kalkulace nákladů na jednotku produkce. Finanční analýza se dále skládá z horizontální a vertikální analýzy, rozdílových a poměrových ukazatelů, bonitních a bankrotních modelů, které hodnotí celkovou finanční situaci minipivovaru.

V kapitole zhodnocení výsledků a závěr jsou shrnuty dosažené výsledky, je provedeno celkové zhodnocení hospodaření minipivovaru XY s. r. o. a jsou navržena doporučení pro zlepšení ekonomického fungování.

Klíčová slova: hospodaření, minipivovar, pivo, chmel, slad, finanční analýza, kalkulace nákladů, rozvaha, výkaz zisků a ztrát, aktiva, pasiva, výsledek hospodaření

Economics of Microbrewery

Summary

The main aim of this diploma thesis is to evaluate economy of chosen Microbrewery XY, Ltd. in observed period 2012 – 2015. Economy of microbrewery is evaluated on the bases of methods of financial analysis and costs calculation per unit of production.

The thesis is divided into theoretical and practical part. Theoretical part deals with history of breweries, categorization of microbrewery and its characteristics. Also in this work is described process of beer production and ingredients necessary for its production. This part includes methods and formulas used for financial analysis and costing.

Practical part deals with characteristics of microbrewery production. Simple Linear Regression model verifies the seasonality in beer consumption. To accomplish the main aim are used methods of financial analysis and costing. Financial analysis consists horizontal and vertical analysis, differential and ratio indicators, creditworthy and bankruptcy models evaluating whole financial situation of the microbrewery.

In chapter Evaluation of the results and Conclusion are summarized results, an overall evaluation of microbreweries economy and are proposed recommendations for improving its economy.

Keywords: economy, microbrewery, beer, hops, malt, financial analysis, costing, balance sheet, profit and loss, assets, liabilities, profit

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Historie piva a pivovarnictví	14
3.2 Minipivovary, kategorizace a charakteristika	18
3.2.1. Kategorizace a charakteristika minipivovaru	19
3.3 Pivo, suroviny pro výrobu a jeho samotná výroba.....	23
3.3.1 Výroba piva.....	24
3.4 Metody použité při hodnocení hospodaření minipivovaru	27
3.4.1 Metody finanční analýzy	27
3.4.1.1 Analýza absolutních ukazatelů (stavových i tokových)	28
3.4.1.2 Analýza rozdílových ukazatelů	29
3.4.1.3 Analýza poměrových ukazatelů	30
3.4.1.4 Predikce finanční situace podniku.....	38
3.4.2 Kalkulace nákladů.....	42
4 Vlastní práce	45
4.1 Charakteristika minipivovaru XY s. r. o.	45
4.1.1 Měsíční výstav minipivovaru v letech 2012 - 2015 a sezónnost ve výrobě a prodeji piva	45
4.1.1.1 Ověření sezónnosti na základě jednoduchého regresního modelu	47
4.1.2 Charakteristika produkce, investice do technologie minipivovaru.....	49
4.2 Analýza dat dle účetních výkazů.....	52
4.2.1 Analýza absolutních ukazatelů (stavových a tokových).....	52
4.2.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	60
4.2.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	62
4.2.4 Predikce finanční situace minipivovaru XY s. r. o.	65
4.3 Kalkulace nákladů.....	69
5 Zhodnocení výsledků	73
6 Závěr	78

7 Seznam použitých zdrojů	80
8 Přílohy	83

Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa minipivovarů v ČR.....	18
---------------------------------------	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 Rozdělení pivovarů dle velikosti na základě ročního výstavu.....	20
Tabulka 2 Sazba daně z piva dle zákona o spotřebních daních	21
Tabulka 3 Kategorie zisku	31
Tabulka 4 Index IN95 – obsah ukazatelů ve vzorci.....	39
Tabulka 5 Klasifikace podniku IN95	40
Tabulka 6 Klasifikace podniku IN99	40
Tabulka 7 Hranice pro klasifikaci podniků dle IN05	41
Tabulka 8 Typový kalkulační vzorec.....	43
Tabulka 9 Měsíční produkce piva v litrech za období let 2012 - 2015	45
Tabulka 10 Horizontální analýza rozvahy - AKTIVA	52
Tabulka 11 Horizontální analýza rozvahy - PASIVA	54
Tabulka 12 Vertikální analýza rozvahy – aktiv a pasiv.....	56
Tabulka 13 Horizontální analýza – VZZ	58
Tabulka 14 Vertikální analýza – VZZ	59
Tabulka 15 Čistý pracovní kapitál v letech 2012 – 2015 (tis. Kč)	60
Tabulka 16 Čisté pohotové prostředky v letech 2012 – 2015 (tis. Kč)	61
Tabulka 17 Ukazatele rentability 2012 - 2015.....	62
Tabulka 18 Ukazatel ziskovosti stanovený na půl litru piva (Kč) 2012 - 2015.....	62
Tabulka 19 Ukazatele likvidity v letech 2012 - 2015	63
Tabulka 20 Ukazatele aktivity v letech 2012 - 2015	64
Tabulka 21 Ukazatele finanční stability v letech 2012 - 2015	65
Tabulka 22 Výpočet IN95 v letech 2012 - 2015.....	66
Tabulka 23 Výpočet IN99 v letech 2012 - 2015.....	67
Tabulka 24 Výpočet IN05 v letech 2012 - 2015.....	67
Tabulka 25 Úplná kalkulace nákladů na 1 litr sudového piva (v Kč).....	70

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu minipivovarů od roku 1989 – současnost.....	19
Graf 2 Měsíční produkce piva v litrech v letech 2012 – 2015.....	46
Graf 3 Bodový graf – Závislost výstavu piva (hl) na teplotě vzduchu (°C).....	48
Graf 4 Kalkulace úplných nákladů 2012 - 2015	71

1 Úvod

Pivovarnictví patří v České republice k významným oborům potravinářského průmyslu. Má zde mnohaletou a úspěšnou tradici. Vypovídá o tom i oblíbenost piva českým národem, která se odráží v jeho spotřebě. Česká republika si drží světové prvenství ve spotřebě piva na obyvatele, která za rok 2015 představovala 143 litrů na hlavu.

K výrobě tohoto zlatavého moku, jak bývá pivo občas nazýváno, je zapotřebí kvalitních surovin, sladu a chmele. Česká republika je rovněž významným producentem těchto komodit, které jsou spotřebovávány nejen na českém trhu, ale také exportovány na trh zahraniční. V minulém roce tvořil export sladu zhruba 45% z celkové produkce 544 000 tun. Chmele bylo v roce 2015 vyvezeno 3 668 tun, což je tři čtvrtiny z celkové produkce 4 843 tun. V důsledku zvyšujícího se počtu minipivovarů, které se zaměřují také na produkci piv speciálních, se v ČR realizuje i dovoz zahraničního chmele, který v roce 2014 činil 366,1 tun.

Pivovary v loňském roce 2015 dosáhly na historicky nejvyšší úroveň v produkci piva, která představovala 20,1 mil. hektolitrů. Zvýšení produkce bylo dosaženo především díky exportu. Naproti tomu konzumace piva mírně klesla a na českém trhu spíše stagnuje. Ale i přes tuto skutečnost, si ČR drží prvenství a náskok ve spotřebě piva na obyvatele.

Na celkové produkci piva se v ČR nejvíce podílí pivovarské skupiny (Plzeňský Prazdroj, Pivovary Staropramen, Heineken ČR, Budějovický Budvar, Pivovary Lobkowicz, Pivovary Moravskoslezské) a 29 samostatných pivovarů, z nichž většina úspěšně prodává své výrobky také v zahraničí. Minipivovary se na celkové produkci piva v roce 2015 podílely jen z 1,3%. Dle odhadů Českomoravského svazu minipivovarů, je tento procentní podíl zastoupen celkovým ročním výstavem okolo 260 tisíc hektolitrů.

Počet minipivovarů se v ČR stále navyšuje, a dle posledních odhadů se jejich počet k říjnu roku 2016 zvýšil na 327.

Tento boom minipivovarů započal v roce 2010 a trvá dodnes. Dle odborníků může být finální počet minipivovarů okolo 600. V každém větším městečku by tak mohl být pivovar, jak to bývalo kdysi.

Důvodem vzniku minipivovarů bylo udržet kvalitu českého piva a zachovat jeho tradiční výrobu. Spotřebitelé si rychle našli cestu k této produkci. Minipivovary nabízejí nejen tradiční ležáky, ale i piva speciální. Jejich pivní produkce je rozmanitá a má spotřebiteli co nabídnout.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnotit hospodaření vybraného minipivovaru XY s. r. o. v analyzovaném období let 2012 – 2015. Hospodaření minipivovaru je posuzováno na základě metod finanční analýzy a kalkulace úplných nákladů na jednotku produkce. V diplomové práci je použit model regresní analýzy pro ověření sezónnosti ve výrobě a prodeji piva minipivovaru XY s. r. o.

Tento hlavní cíl je realizován prostřednictvím dílčích cílů:

1. charakteristika produkce minipivovaru
2. ověření sezónního kolísání ve výrobě a prodeji piva jednoduchým regresním modelem
3. posouzení finanční situace minipivovaru dle horizontální a vertikální analýzy
4. posouzení finanční situace minipivovaru dle rozdílových a poměrových ukazatelů
5. zhodnocení finančního zdraví minipivovaru na základě bonitních a bankrotních modelů
6. stanovení úplné kalkulace nákladů na jednotku produkce
7. návrhy a doporučení

2.2 Metodika

Diplomová práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část práce je zpracována na základě prostudování české a zahraniční odborné literatury, která je uvedena v seznamu použitých zdrojů. Zahrnuje kapitoly pojednávající o historii piva a pivovarnictví, kategorizaci a charakteristice minipivovarů, dále jsou zde popsány suroviny pro výrobu piva a jeho samotná výroba. V kapitole Metody použité při hodnocení hospodaření minipivovaru, jsou popsány vzorce a modely, na základě nichž byly provedeny výpočty v praktické části diplomové práce. Kapitola Kalkulace nákladů zahrnuje obecný typový kalkulační vzorec, který je aplikován v praktické části práce.

V praktické části diplomové práce je popsána produkce minipivovaru. Protože je odvětví pivovarnictví ovlivněno sezónností, která se projevila i v hodnoceném minipivovaru je zde pro ověření použit jednoduchý regresní model. Bodový graf, který

znázorňuje regresní přímku, je výstupem z programu MS Excel. Další výpočty jsou stanoveny na základě použitého software Gretl.

Hospodaření minipivovaru je posuzováno na základě vertikální a horizontální analýzy rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Horizontální analýza je stanovena pomocí vzorců absolutních a procentních změn. Vertikální analýza spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů ke zvolené základně. Výstupy z této analýzy jsou zachyceny v procentech. Dále je proveden výpočet rozdílových a poměrových ukazatelů. Výsledky těchto výpočtů jsou zaznamenány v tabulkách. K celkovému zhodnocení a predikci finanční situace minipivovaru XY s. r. o. jsou použity bonitní a bankrotní modely manželů Neumaierových, které byly sestaveny pro podmínky českého trhu. Z bankrotních modelů byl vybrán věřitelský model IN95, který je doplněn bonitním modelem IN99, který byl sestaven pro vlastníky. Model IN05 je spojením jak vlastnického tak věřitelského pohledu.

Další kapitolou hodnotící hospodaření minipivovaru XY s. r. o. je kapitola Kalkulace nákladů. Zde je na základě typového kalkulačního vzorce stanovena úplná kalkulace nákladů na jeden litr nejprodávanějšího piva minipivovaru.

V kapitole zhodnocení výsledků a závěr jsou shrnuty dosažené výsledky. Je provedeno celkového zhodnocení hospodaření minipivovaru XY s. r. o. a jsou navržena doporučení pro zlepšení ekonomického fungování.

Zdrojem dat pro praktickou část diplomové práce byly především účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o. a vnitropodniková data. Pro zjištění teploty vzduchu byly čerpány data z webových stránek Českého hydrometeorologického ústavu. Dále byly použity data z webových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu a Českého statistického úřadu.

3 Teoretická východiska

3.1 Historie piva a pivovarnictví

Kdy a kde pivo vzniklo, není doposud odborníkům známo. Úvahy vědců nás zavádějí až do doby neolitu, tj. mladší doby kamenné, kdy se mění kočovný způsob života lidí a člověk se stává usedlým, vázaným k půdě a trvalému obydlí. Doba neolitu je charakteristická rozvojem zemědělství a pěstováním obilí, které se stává zdrojem obživy a později také nabývá na důležitosti při výrobě kvašeného nápoje.

Mezopotámie, oblast úrodného půlměsíce v okolí řek Eufkrat a Tigris, je místem, kde se utvořila první civilizace a dala vzniku, ať už souhrou náhod, jak praví vědci, dnes již tak oblíbenému kvašenému nápoji, tj. pivu.

Už od počátku vývoje lidstva čerpal člověk zkušenosti z nahodilých jevů, a tak tomu bylo i v případě kvašeného nápoje, který mohl vzniknout vniknutím dešťové vody do nádoby se zrní divoce rostoucího obilí. Když byla nádoba po nějaké době nalezena, byl v ní objeven zkvašený produkt s příjemnou a omamnou chutí [2, 3].

Značného rozvoje dosahovala výroba piva ve Starém Egyptě, kde se v okolí řeky Nilu nacházela velmi úrodná půda vhodná pro pěstování obilí. Výroba piva zde dosáhla takového rozvoje, že vznikaly i dílny a pivovary. Pivo bylo v této oblasti oblíbené jednak jako osvěžující nápoj a také sloužilo jako zdroj příjmů. Egypťané považovali pivo za dar bohů. A už tehdy byl naklíčený ječmen jednou z používaných surovin.

Dalším národem, který se vyznal ve výrobě piva, byli Řekové a staří Římané. Všeobecně se soudí, že dávali přednost vínu. Pivo se v Římě pilo na počest bohyně Ceres – bohyně úrody a orby [2, 3].

Výroba piva se stala součástí i dalších zemí. Velké oblíbenosti dosáhla ve staré Germánii, kde se pivo pilo na medvědí kůžích z obřích rohů a k tomu se popíjela medovina. Pivo bylo vyráběno z ječmene, avšak stále bez použití chmele.

Před rokem 800 n. l., za doby vlády Karla Velikého, se začal chmel pěstovat k vaření piva. Zanedlouho poté, se pěstování chmele k tomuto účelu rozšířilo a dostalo se do Čech. Chmel zpočátku sloužil jako lék, později se začal využívat při výrobě piva [2].

Do českých zemí mezi Slovy se zvyk pít pivo dostal z Germánie, ale kdy se poprvé pivo začalo vařit, není prokázáno. První zmínky o výrobě piva v Čechách vedou do Břevnovského kláštera, který byl založen roku 993. Prvním historickým dokladem

pojednávajícím o českém pivovarnictví souvisejícím přímo s výrobou piva u nás je záznam v zakládací listině prvního českého krále Vratislava II. pro vyšehradskou kapitolu z roku 1088. V listině je psáno, že kanovníci vyšehradské kapituly obdrží desátek chmele pro potřebu vaření piva [5].

V českých zemích se pivo stalo oblíbeným nápojem, o čemž svědčí i nařízení knížete Břetislava z roku 1039, kde jsou vymezeny tresty pro krčmáře, kteří přechovávali opilce. Trestem bylo přivázání ke sloupu na veřejném místě a pranýřování, oholení hlavy, rozbití veškerého nádobí a náradí, uvalení opilců do žaláře a pokutování.

Pro výrobu piva nebylo zpočátku nutné mít povolení, bylo vařeno podomácku a pro vlastní potřebu. Ve 13. století se stává výroba piva výsadou měšťanů. Výsadu vaření piva měly nejprve kláštery, ale i královská města, kde mohl vařit pivo svobodně každý měšťan. Mezi 14. až 16. stoletím postupně dostala privilegium i poddaná města, kde právo vařit pivo udělovala vrchnost [2].

Král Václav II. o něco později stanovil, že právo vařit pivo mají pouze měšťané bydlící v královských městech uvnitř hradeb, a stejné právo várečné pak náleželo i klášterům. Před konkurencí byli výrobci chráněni tzv. mílovým právem, které ochraňovalo řemesla a živnosti v okruhu deseti kilometrů kolem hradeb města, kde konkurence nesměla podnikat.

Od výroby piva pro vlastní potřebu se postupně dostáváme ke koncentraci výroby až do podoby městských pivovarů a vzniku samostatných řemesel tj. sladovníků a pivovarníků [2].

O další rozvoj pivovarnictví a kvality piva se zasloužily sladovnické cechy. Ty určovaly, kolik piva a z jakého množství sladu může vyrobit jeden dům, kontrolovaly jeho kvalitu a také to, aby pivo vařil odborník, tj. člověk řádně vyučený. Proto se už v této době vařila piva kvalitní a velmi oblíbená.

Ke konci 15. století nastaly spory mezi městy a šlechtou, která zjistila, jaké plynou ekonomické výhody z výroby piva. Roku 1517 byla králem Ludvíkem Jagellonským vydána Svatováclavská smlouva, která vymezovala pravidla pro výrobu piva a jejíž důsledky platily až do roku 1896. Touto smlouvou, i přes nevoli měšťanů, přiznal vaření piva šlechtě [2, 24].

Kolem poloviny 16. století se výroba piva rozvíjela ve šlechtických pivovarech a stabilně se udržovala v kláštorech, které nebyly tolik vystaveny politickému dění. Po roce

1547 začalo upadat městské řemeslné pivovarnictví, a řada měst se vzbouřila proti nadvládě Habsburků. Následně pak došlo k úpadku pivovarnictví na celá dvě staletí.

Od konce 18. století se pivovarnictví začíná měnit a vyvíjet. Této změně a rozvoji s velkou pravděpodobností přispěl František Ondřej Poupě (1753 – 1805), který upřesnil technologické postupy pro výrobu sladu a piva a zavedl používání sladovnického teploměru a pivní váhy. Byl také zastáncem používání ječmene při výrobě piva, přesvědčoval sládky, aby používaly ječný slad a upravil dávkování chmele [2, 24].

Neméně známým reformátorem českého pivovarnictví byl také Karel Napoleon Balling (1805 – 1868). Byl profesorem chemie, který se zasloužil o nové poznatky v oblasti kvasné chemie a kvašení piva. V pivovarnickém průmyslu se začal používat Ballingův cukroměr, pro měření procenta cukru v mladině. Sestavil také vzorec pro výpočet koncentrace extraktu původní mladiny, tj. stupňovitosti piva, který se dodnes používá po celém světě [20].

Období poloviny 19. století je nazýváno zlatým věkem českého pivovarnictví. Vývoj tohoto oboru se projevil nejen v Čechách, ale i po celém světě. Došlo k zahájení průmyslové výroby sladu a piva. V tomto období také dochází k rozvoji vědy a techniky, která díky novým technologiím umožnila dalšího rozvoje pivovarnictví [24].

O tom, že pivovarnictví a výroba piva měla v českých zemích svoji důležitost, se můžeme přesvědčit i díky tomu, že se stala uznávaným vědním oborem. V Praze, roku 1986 byla založena První pivovarnická škola, o rok později První sladovnická škola v Praze [2].

Rozvíjející se české pivovarnictví bylo zpomaleno a ochromeno světovými válkami. Během této doby některé pivovary omezily výrobu kvůli nedostatku surovin pro výrobu piva. Za druhé světové války bylo zničeno 121 pivovarů a další byly poškozeny. Uzavřené pivovary svoji činnost po válce už neobnovily z důvodu poškození nebo zastaralých technologií.

Před světovými válkami dosahoval výstav piva 13 112 710 hl. Počet pivovarů byl okolo 804. Po druhé světové válce klesl počet pivovarů na 252 a výstav představoval 4,877 mil. hl piva [25].

V roce 1948 se moci ujali komunisté a nastolili komunistický režim, který rozvoji příliš nepřispěl, spíše ho zakonzervoval. V oblasti pivovarnictví došlo ke znárodnění pivovarů a sladoven, které bylo upraveno zákonem č. 115/1948 Sb. o znárodnění dalších

průmyslových a jiných výrobních podniků a závodů v oboru potravinářském a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků tohoto oboru. Pivovary měly stanoven počet piv, která musely za rok vyprodukovat. Technologie zůstávaly stejné a zahraniční konkurence byla napřed. Modernizovaly se pouze velké pivovary, jako je např. Plzeňský prazdroj. Malé a regionální pivovary se nevyplatilo provozovat a spousta jich zanikla. Ale i přesto pivovarský průmysl zajistil dostatek piva pro domácí trh a byl schopen vyvážet pivo i slad do socialistických i kapitalistických zemí [24].

K významným změnám dochází po listopadové revoluci v roce 1989. Pivovary a sladovny se privatizovaly. Objevují se pivovary původních provozoven a začínají vznikat nové pivovary a moderní minipivovary.

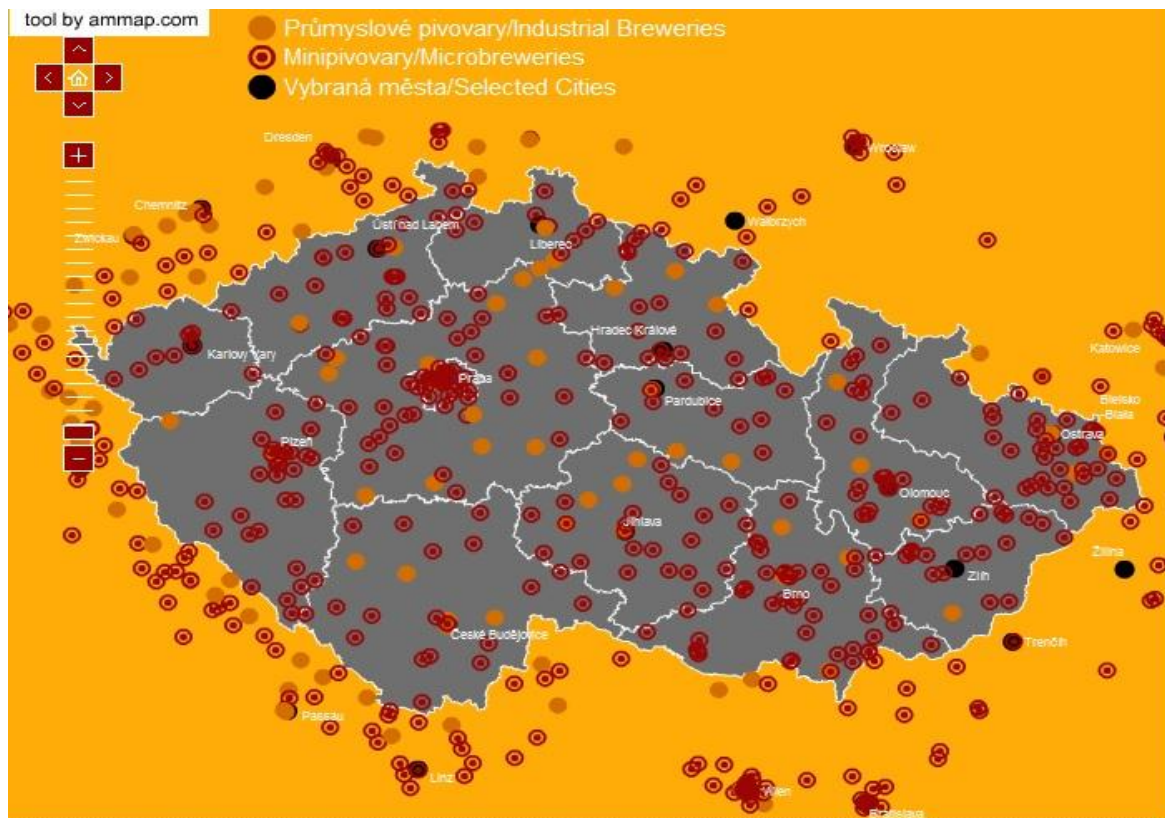
3.2 Minipivovary, kategorizace a charakteristika

S určitým typem minipivovarů a domácí výrobou piva jsme se mohli setkat už v dobách minulých. Zásadní obrat nastal v českých zemích, v době centrálně plánované ekonomiky, kdy došlo téměř k likvidaci segmentu minipivovarů. Jediný, který přežil, je Pivovar u Fleků, který se nachází v historickém centru Prahy. Pivo se zde vaří dodnes již od roku 1499 [1, 21, 25].

V roce 1991 se na trhu objevují první minipivovary (pivovar v Babicích, pivovar Meloun ve Svinišťanech a pivovar v Dobrušce, který jediný, avšak s přestávkou, zůstal v provozu dodnes).

Každým rokem přibývají další minipivovary a jejich počet se neustále navyšuje. K velkému boomu minipivovarů došlo v letech 2010, kdy jich vzniklo na území ČR 20 a tento rostoucí trend pokračuje dodnes [21].

V současné době, a dle posledních informací zveřejněných na webových stránkách pivovary.info, je aktuálně k říjnu roku 2016 372 pivovarů, z čehož je 327 minipivovarů a 45 průmyslových výrobců.

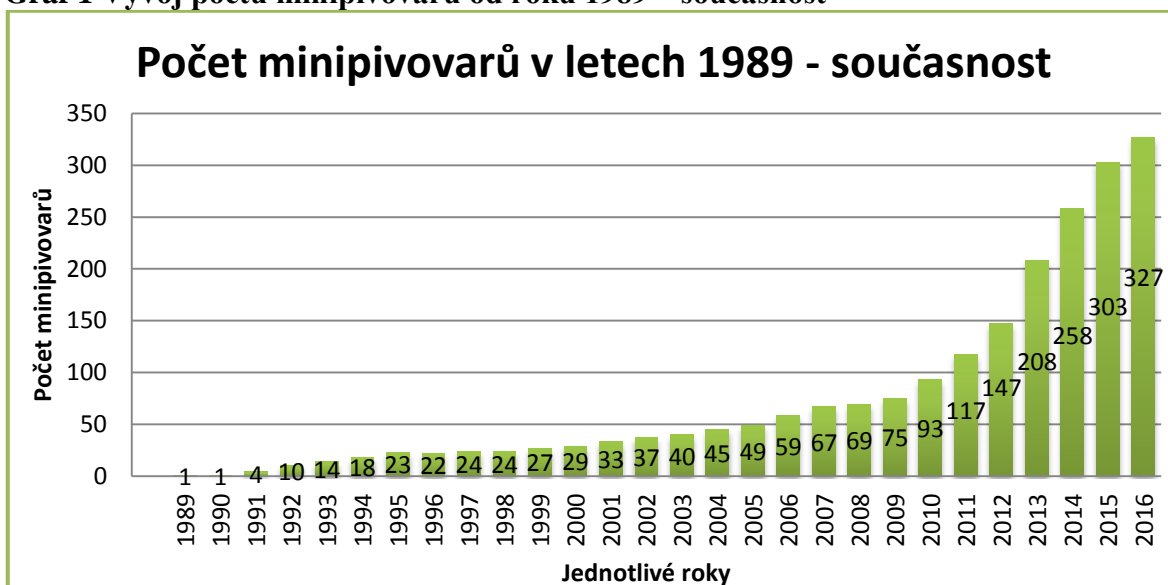

Obrázek 1 Mapa minipivovarů v ČR, Zdroj: [27]

Na mapě můžeme vidět, kde se v ČR minipivovary rozprostírají. K největší koncentraci minipivovarů dochází v Praze a naopak nejmenší je v Jihočeském kraji.

Následující tabulka znázorňuje vývoj počtu minipivovarů od roku 1989 až po současnost.

Graf 1 Vývoj počtu minipivovarů od roku 1989 – současnost

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016 stav k říjnu

V tabulce můžeme vidět, že od roku 1989 dochází každoročně k růstu počtu minipivovarů. V posledních letech probíhá velká renesance piva spojená s otevíráním regionálních pivovarů a restauračních minipivovarů, díky kterým se daří zachovávat tradiční prvky pivovarské výroby. Pro zájem milovníků piva se rozšiřuje rozmanitost pivní produkce a trh má stále co nabízet.

3.2.1. Kategorizace a charakteristika minipivovaru

Trh s pivem zahrnuje nejen velké producenty piva, ale i domácí výrobce. Pivovary tak segmentujeme do různých kategorií. Jedno z nejpodstatnějších rozdělení, je dle ročního výstupu piva v hektolitrech. Přesné hranice pro různé kategorie nejsou zákonem vymezeny. Následující tabulka ukazuje přehlednost rozdělení, které je v praxi používáno odborníky.

Tabulka 1 Rozdělení pivovarů dle velikosti na základě ročního výstavu

Kategorie	Roční výstav	Charakteristika
Homebrewer	Do 200 l	Pivo slouží pro vlastní spotřebu, kdy nedochází k jeho prodeji
Minipivovar	Do 10 000 hl	Ctí tradiční postupy výroby piva. Minipivovary jsou dnes často spojeny s gastronomickým zařízením tzv. restaurační minipivovary.
Lokální a regionální pivovar	Do 200 000 hl	Snaží se zachovat klasickou tradiční výrobu piva. Má regionální charakter tj. značka piva. Střední regionální pivovary jsou např. Poddžbánský pivovar, Krakonoš a další.
Velký regionální pivovar	Do 500 000 hl	Má regionální charakter – značku piva. Kombinace moderní a tradiční výroby piva, např. Pivovar Holba.
Velkopivovar	Nad 500 000 hl	Dochází k velké produkci piva, velkovýroba piva je distribuována do různých obchodních řetězců, pivo je trvanlivé.

Zdroj: [28, 32], Vlastní zpracování, 2016

Tabulka podává přehledné informace, jak odborníci a praxe kategorizují pivovary. Kategorie Minipivovar, která je předmětem diplomové práce, je charakteristická ročním výstavem piva do 10 000hl. Pod tuto kategorii spadají pouze domácí výrobci piva, tzv. homebrewers, také nazývaní milovníci piva, kteří si vaří pivo doma pro svoji potřebu. V jedné várce uvaří zhruba 8 – 10 litrů¹ piva. Za rok mohou uvařit do 200 litrů, za podmínky, že nedojde k prodeji. Pokud uvaří za kalendářní rok více jak 200 litrů, vzniká výrobcům povinnost přiznat a zaplatit daň z piva [44].

---

¹ Viz literatura 4, str. 10

Zákon č. 353/2003 Sb. tj. zákon o spotřebních daních, stanovuje předmět a základ daně z piva. Dále stanovuje sazbu daně z piva v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny, která je stanovena dle § 81 odst. 2 a je stanovena takto:

Tabulka 2 Sazba daně z piva dle zákona o spotřebních daních

Sazba daně v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny					
Základní sazba	Snížené sazby pro malé nezávislé pivovary				
	Velikostní skupina podle výroby v hl ročně				
	Do 10 000 včetně	Nad 10 000 do 50 000 včetně	Nad 50 000 do 100 000 včetně	Nad 100 000 do 150 000 včetně	Nad 150 000 do 200 000 včetně
32Kč	16Kč	19,20Kč	22,40Kč	25,60Kč	28,80Kč

Zdroj: [44]

Zákon o spotřebních daních definuje pojem malý nezávislý pivovar. Rozumí se jím pivovar tj. producent piva, který nepřekročí roční výstav 200 000hl. Jak můžeme vidět z tabulky, tato skupina je daňově zvýhodněna. Na základě tabulky č. 2 se sem řadí minipivovary a lokální a regionální pivovary.

Minipivovarem se rozumí podnik s ročním výstavem piva nejčastěji 500 – 3000hl. Jsou ale i minipivovary jejichž produkce piva dosahuje maxima 10 000hl za rok. Tyto producenti piva spadají do skupiny s nejnižší sazbou spotřební daně [2].

Minipivovary jsou stavěny samostatně a své pivo prodávají, nebo bývají postaveny jako komplex s restaurací, kdy mluvíme o tzv. restauračním minipivovaru. Součástí pivovarských restaurací bývá varna, nebo je součástí restaurace i úplně celé zařízení, kde můžeme vidět, jak se pivo vaří [28].

Minipivovary se dále vyznačují tradiční výrobou piva s různou nabídkou speciálních piv, která nejsou stáčena do běžných skleněných lahví s korunkovou zátkou. Tato produkce také nebývá součástí nabídky v běžných obchodech. S výrobky se můžeme setkat pouze ve specializovaných pivotékách nebo je lze zakoupit přímo v provozovně. Minipivovary nemají vybudovanou vlastní distribuční síť a pивní produkce zůstává na českém trhu, tj. neexportuje se.

Z majetkoprávního vztahu můžeme říci, že vlastníky bývají většinou fyzické osoby, spíše výjimečně také právnické osoby (s. r. o.), které mají citový vztah k danému objektu [2, 21].

Další kategorií jsou lokální a regionální pivovary. Můžeme je dále rozdělit na malé a střední, jejichž roční výstav nepřesahuje 200 000hl, a na velké regionální pivovary, které vyprodukují do 500 000hl piva za rok. Tyto pivovary mají lokální nebo regionální značku piva.

Do poslední kategorie se řadí velkopivovary, kam můžeme zařadit např. Plzeňský Prazdroj, Budějovický Budvar a Staropramen.

3.3 Pivo, suroviny pro výrobu a jeho samotná výroba

„Pivem se rozumí pěnivý nápoj vyrobený z kvašením mladiny připravené ze sladu, vody neupraveného chmele, upraveného chmele nebo chmelových produktů, který vedle kvasným procesem vzniklého alkoholu (ethylalkoholu) a oxidu uhličitého obsahuje i určité množství neprokvašeného extraktu; slad lze do výše jedné třetiny hmotnosti celkového extraktu původní mladiny nahradit extraktem, zejména cukru, obilného škrobu, ječmene, pšenice nebo rýže; u piv ochucených může být obsah alkoholu zvýšen přidávkem lihovin nebo ostatních alkoholických nápojů“ [33].

Protože je proces výroby piva poměrně složitou záležitostí a technologické potupy výroby mají širokou řadu variant, ráda bych jen ve stručnosti nastínila, jaké jsou kroky při výrobě tj. vaření piva.

Základními surovinami pro výrobu piva jsou obilný slad, voda, chmel a pivovarské kvasnice. Je nutné, aby jednotlivé suroviny byly kvalitní, protože se společně podílí na vzniku výsledné chuti piva. V České republice je slad výhradně připravován ze sladovnického ječmene. Pro světlá piva se připravuje světlý slad plzeňského typu², ze kterého se vaří ležáky (nejčastěji vařené pivo u nás). K výrobě tmavého piva se používají slady mnichovské, slady karamelové a další speciální slady³ [2].

Další surovinou pro výrobu piva je chmel. V České republice se chmel pěstuje ve třech oblastech a to v oblasti Žatecké, Ústěcké a Tršické. Český chmel patří mezi nejkvalitnější chmele na světě. Chmel pivu dodává hořkost a proto je nezastupitelnou surovinou [4, 29].

Neupravené chmelové hlávky se v současné době využívají jen ve velmi nízkém zastoupení. Většina pivovarů a minipivovarů používá chmelové preparáty, které jsou jednodušší na manipulaci a samotné použití. Nejvíce používaný je granulovaný chmel (práškový chmel stlačený do tvaru granulí) a chmelové extrakty (tekutý výtažek) [4].

Protože je pivo kvašený nápoj, nemohlo by vzniknout bez procesu kvašení, jehož základem jsou pivovarské kvasnice. Kvasnice nebo také kvasinky, jsou jednobuněčné houby, které přeměňují cukry na alkohol a oxid uhličitý [4].

---

² Plzeňský slad je dle posledních výzkumů nejvhodnějším sladem pro výrobu piva českého typu.

³ Mezi další speciální slady můžeme zařadit slady barevné a čokoládové, které se používají pro výrobu tmavého piva.

Kvasinky máme dvojího druhu – kvasinky svrchního kvašení a kvasinky spodního kvašení.

Kvasinky svrchního kvašení

Při svrchním kvašení se kvasinky shlukují na povrchu a vytváří se hustá pokrývka tzv. kvasná deka. Tyto kvasinky působí rychleji při vyšších teplotách 15 – 25°C.

Kvasinky spodního kvašení

Spodní kvasinky účinkují při teplotě 5 – 12°C, po kvašení sedají na dno a sedimentují na dně, proto se nazývají spodní kvasinky. „*Tento druh kvasinek účinkuje pomaleji, ale důkladněji, takže se na alkohol přemění více cukru*“ [4, 6]. V České republice se používá především spodní kvašení, při kterém vzniká pivo typu ležák. Protože minipivovary nabízejí různé druhy pív a speciální piva, využívají tak oba typy kvasnic.

Voda je také důležitou surovinou při výrobě piva. Pivo totiž obsahuje 91 – 98% vody [7]. Voda je často čerpána z vlastní studny, nebo ji můžeme získat z pramenů, z vodovodní sítě, do níž se dostává z podzemních zásob nebo řek. Voda, která se používá pro vaření piva, musí mít charakter pitné vody. Ve vodě obsažené minerální látky a soli dávají pivu výslednou chuť. Tvrdá voda je vhodná pro svrchně kvašená piva a měkká voda, se naopak hodí pro lehčí ležáky [4].

3.3.1 Výroba piva

Pokud máme výše zmíněné suroviny, můžeme začít s výrobou piva. Nejprve rozrušíme sladová zrna tak, aby škrob, co je uvnitř zrn, byl lépe přístupný působení enzymů. K rozrušení zrna se využívají speciální šrotovníky, ty rozdrtí vnitřek obilky tak, aby plucha čili obal zrna zůstal neporušen. Obal zrna má dále filtrační funkci [4].

Další fáze výroby piva probíhá ve varně, kdy se na základě dalších procesů připravuje tzv. mladina. Rozemletý slad se smíchá s vodou (tzv. vystírka) a zahřeje se ve rmutovací pánvi na příslušnou teplotu. Tím se docílí toho, že se enzymy ve sladovém šrotu začnou přeměňovat na škrob, tj. na zkvasitelné cukry (tzv. zcukření). Rmut by na konci tohoto procesu měl získat sladkou chuť. Rmutování se zpravidla opakuje dvakrát. Pokud povaříme jednotlivé rmuty, jedná se o tzv. dekokční metodu. Je využívána evropskými

a především českými pivovarníky zejména při výrobě ležáků. Druhou metodou je tzv. infuzní příprava mladiny, kdy se používá jediná rmutovací pánev a rmut se zahřívá až na 75°C [2, 4].

Dalším krokem je scezování, kdy se po ukončení rmutování, ve scezovací nádobě, oddělí tekutý podíl tj. sladina od zbytků zrn (mláta). Sladina se dále vaří. Celková doba vaření sladinu je asi 60 - 90 minut. Během vaření se přidává chmel nebo chmelové přípravky, které převedou hořké chmelové látky do roztoku. Chmelovarem, čímž se rozumí vaření sladinu s chmelovými produkty, se rovněž odpaří přebytečná voda a výsledným produktem je mladina s potřebnou koncentrací pro určitý druh piva. Po chmelovaru se z mladiny musí odstranit ještě hrubé kaly. Poté můžeme přistoupit k dalšímu kroku, kterým je kvašení [2, 4].

Uvařená mladina se ochladí na zákvasnou teplotu 6 – 9°C. Poté se přidají pivovarské kvasnice a začíná první fáze kvašení piva tzv. hlavní kvašení. Při tomto kvašení přeměňují kvasinky cukr na ethanol a oxid uhličitý. Hlavní kvašení probíhá zhruba 7 - 10 dní. V závislosti na typu piva se použijí spodní pivovarské kvasinky, které kvasí při nižších teplotách 5 – 10°C a v závěru kvašení se hromadí na dně kvasných kádí. Nebo se používají svrchní kvasinky, které kvasí při 15 – 25°C a během procesu se díky oxidu uhličitému hromadí na hladině a tvoří tzv. deku. V průběhu kvašení se jako vedlejší produkt uvolňuje teplo a proto je nutné kvasné nádoby ochlazovat.

Po hlavním kvašení následuje tzv. dokvašování a zrání, kdy se mladé pivo nechá odležet tzv. dozrát. Pivo se přečerpá do tlakových nádob tj. ležáckých tanků, kde při teplotě 0 – 3°C probíhá proces dokvašování. Při tomto procesu se pivo chuťově dotváří a nasycuje oxidem uhličitým. Doba dokvašování a zrání se velmi liší v závislosti na typu piva. Platí však, že čím déle pivo leží, tím je kvalitnější. U tradičních výrob, které se snaží minipivovary zachovat, se tato doba pohybuje od jednoho až do tří měsíců. V průmyslových pivovarech se při moderních intenzifikačních postupech zkracuje někdy až na pouhý týden [2, 8, 30].

Poslední fází vaření piva je filtrace a pasterizace. Tyto dvě fáze nejsou nutnou součástí výroby. Při filtraci se odstraňují zbytky kvasnic a bílkovin, pivo se stává průzračné a čiré. Pasterizací se docílí prodloužení trvanlivosti piva [4].

Snahou průmyslových pivovarů je právě prodloužení trvanlivosti, kterou lze ještě prodloužit přidáním speciálních stabilizátorů. Mnozí výrobci se k pasterizaci staví velmi

negativně, neboť ovlivňuje chuť i aroma piva. Naproti tomu jsou minipivovary, které nabízejí piva nefiltrovaná, díky čemuž šetří i náklady a pivu zůstává výraznější chuť [2, 4].

3.4 Metody použité při hodnocení hospodaření minipivovaru

K hodnocení hospodaření podniku jsou použity metody finanční analýzy. Finanční analýza je v dnešní době nedílnou součástí finančního řízení a doznává značného rozvoje i v podnikové praxi v našich podmínkách. „*Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech*“ [10]. „*Finanční analýza vytváří informační zajištění jak pro hodnocení minulého vývoje podnikového hospodaření, tak také pro rozhodování o zásadních krocích pro budoucí období*“ [11]. Landa (2008) dále říká, že finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení, protože působí jako zpětná vazba informace o tom, kam podnik v jednotlivých oblastech došel, v čem se mu jeho předpoklady podařilo splnit a kde naopak došlo k situaci, které chtěl předejít nebo kterou nečekal. „*Finanční analýza by měla vést k syntéze všech aspektů financí podniku, a dospět k úsudku o míře finanční důvěryhodnosti a spolehlivosti podniku*“ [12]. Pod pojmem syntéza finanční situace rozumíme finanční zdraví podniku. Finanční zdraví podniku je závislé na jeho výkonnosti a jeho úroveň je dána mírou odolnosti financí podniku vůči provozním rizikům za dané finanční situace [12].

Při hodnocení podniku se budeme dále zabývat kalkulací nákladů. Kalkulace nákladů bude stanovena na jednu kalkulační jednici tj. na 1 litr piva. Náklady neboli vstupy do výroby, jsou nezbytné pro zajištění požadované úrovně produkce. Je nutné znát jejich výši ke správnému stanovení cen a sestavení rozpočtů [19].

3.4.1 Metody finanční analýzy

„*Finanční analýza není samoučelným nástrojem finančního řízení firmy, ale cílenou analýzou zjišťování silných a slabých stránek jejího finančního zdraví*“ [10]. Aby tato analýza měla odpovídající vypovídací schopnost, je nutné dbát na vhodnou skladu při výběru metod a finančních ukazatelů.

V ekonomii se k hodnocení ekonomických procesů rozlišují dva přístupy, kterými jsou kvalitativní tzv. fundamentální analýza a kvantitativní tzv. technická analýza. „*Fundamentální analýza je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků, na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy*“ [14]. Ke zpracování kvalitativních dat a odvození závěrů se zpravidla nepoužívají algoritmizované postupy. „*Metodou analýzy je komparativní analýza založená převážně na verbálním hodnocení*“

[14]. Mezi fundamentální analýzu můžeme zařadit Argentiho model, BCG matici nebo BSC, SWOT analýzu, metodu kritických faktorů úspěšnosti a další analýzy.

Technická analýza je založena na matematických, matematicko-statistických a dalších algoritmizovaných postupech, kdy se na základě kvantitativního zpracování dat posoudí výsledky z ekonomického hlediska [14].

Tyto dvě metody se navzájem kombinují a doplňují. Na základě „fundamentálních“ znalostí ekonomických procesů můžeme zhodnotit výsledky technické analýzy [10].

Mezi základní metody finanční analýzy patří:

3.4.1.1 Analýza absolutních ukazatelů (stavových i tokových)

Analýza stavových ukazatelů zahrnuje rozbor majetkové a finanční struktury podniku. Analýza tokových ukazatelů se týká především nákladů, výnosů, zisku a cash flow podniku. Vhodným nástrojem analýzy absolutních ukazatelů je při rozboru finančních výkazů horizontální a vertikální analýza [15].

Horizontální analýza

Je také nazývána jako trendová analýza, která sleduje časový trend vybrané položky účetních výkazů a popisuje změny položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Změny v určité položce jsou popsány absolutně, v procentech nebo s využitím indexů. Vývoj sledované veličiny v čase se zpravidla vztahuje k minulému účetnímu období. Při zpracování této analýzy by vykazovaná data v čase měly být použity s retrospektivou 3 – 10 let, aby bylo možné podnik objektivně zhodnotit [9, 14, 19].

Výše změny hodnot mezi dvěma roky

$$\text{Absolutní změna} = \text{hodnota v běžném období}(t) - \text{hodnota v předchozím období}(t-1) \quad 3.1$$

Procentní změna

$$\text{Změna v \%} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{předchozí období}_{t-1}} * 100 \quad 3.2$$

Vertikální analýza

Vertikální analýza je označována jako procentní rozbor nebo také jako analýza struktury položek aktiv a pasiv. „*Vertikální analýza spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu k jedné zvolené základně položené jako 100%*“ [9]. Výstupy z této analýzy jsou zachyceny v procentech a většinou je tímto vyjádřen podíl jedné položky na položce sumární. Pro rozbor rozvahy je za základnu zvolena výše celkový aktiv nebo celkových pasiv. Ve výkazu zisků a ztrát se jako základ pro procentní vyjádření uvažuje velikost výnosů nebo nákladů. Sedláček (2011) jako základnu obvykle stanovuje velikost tržeb (= 100 %) [14, 15, 19].

Vertikální analýza je vhodným nástrojem finanční analýzy. Je využívána pro svou jednoduchost a napoví mnohé o ekonomice podniku. Nezávisí na meziroční inflaci, a tak umožňuje meziroční srovnání výsledků z různých let [14].

3.4.1.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Je označována rovněž jako analýza fondů finančních prostředků. Fondem je zde, ve finanční analýze, označován rozdíl mezi určitými položkami aktiv a pasiv [9]. „*Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s orientací na jeho likviditu*“ [15].

Mezi nejčastěji používané fondy ve finanční analýze patří čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky.

Čistý pracovní kapitál (ČPK) – je označován jako provozní kapitál a je definován jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji. Velikost ČPK je významným indikátorem platební schopnosti podniku. Jestliže je podnik likvidní, znamená to, že má přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad krátkodobými dluhy. Volný kapitál neboli finanční polštář, zajišťuje podniku plynulost hospodářské činnosti a umožňuje mu tak pokračovat ve svých aktivitách. Pokud ukazatel nabude záporných hodnot, jedná se v takovémto případě o tzv. nekrytý dluh [14, 17].

Čisté pohotové prostředky (ČPP) – ukazatel vychází z nejlíkvinnějších aktiv tj. pohotových⁴ peněžních prostředků, od nichž se odečítají okamžitě splatné závazky. Ukazatel slouží pro sledování okamžité likvidity.

3.4.1.3 Analýza poměrových ukazatelů

Ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti patří mezi nejpoužívanější a nejčastěji využívané ukazatele při finanční analýze. Tyto poměrové ukazatele se zpravidla rozdělují po určitých skupinách a vyjadřují tak konkrétní aspekt finančního zdraví podniku. Podstatou poměrových ukazatelů je, že dávají do poměru různé položky rozvahy a výkazů zisků a ztrát popř. cash flow. Získané výsledky jsou dále vyhodnocovány a při vhodném sestavení ukazatele mohou podat kvalitní a rychlé informace s dobrou vypovídací schopností [15, 16, 17].

Ukazatele rentability

Nazýváme je rovněž ukazateli ziskovosti, efektivity nebo výnosnosti. Jsou nejsledovanějšími ukazateli v praxi, neboť nás informují o efektu, kterého bylo dosaženo prostřednictvím vloženého kapitálu. Hodnotí schopnost podniku dosahovat zisku a vytvářet nové zdroje finančních prostředků [9, 10].

Rentabilitu obecně vyjadřujeme jako poměr zisku k částce vloženého kapitálu. Při výpočtu jsou data čerpána z účetních výkazů rozvahy a zisků a ztrát. Ukazatel rentability by měl mít v časové řadě rostoucí tendenci [16].

Obecný vzorec rentability

$$\frac{\text{výnos (zisk)}}{\text{vložený kapitál}} \quad 3.3$$

Vyjádření zisku zde není jednoznačné. Při výpočtech je nutné zvolit vhodnou kategorii zisku. Dle Růčkové (2015) se v praxi setkáváme se třemi kategoriemi zisku, které můžeme získat přímo z výkazu zisků a ztrát.

---

⁴ Pohotovými finančními prostředky je chápána hotovost (peníze v pokladně), peníze na bankovním účtu, šeky, směnky, cenné papíry s krátkou dobou splatnosti, krátkodobé vklady rychle přeměnitelné na peníze a zůstatky nevyčerpaných neúčelových úvěrů [9].

Tabulka 3 Kategorie zisku

EAT (Earnings After Taxes)	Zisk po zdanění = čistý zisk	Výsledek hospodaření za běžné účetní období
EBT (Earnings Before Taxes)	Zisk před zdaněním	Provozní zisk ± finanční a mimořádný hospodářský výsledek, od kterého ještě nebyla odečtena daň
EBIT (Earnings Before Interest and Tax)	Zisk před úroky a zdaněním	Provozní výsledek hospodaření

Zdroj: [10], Vlastní zpracování, 2016

Ukazatele rentability, které jsou nejčastěji používanými ukazateli v praxi a jsou aplikovány i v praktické části diplomové práce jsou:

Rentabilita aktiv = ROA (Return on assets)

Rentabilita aktiv neboli rentabilita celkového vloženého kapitálu poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání. Neuvažuje se zde, z jakých zdrojů (vlastních, cizích, krátkodobých, dlouhodobých) jsou aktiva financovány. Ukazatel ve výpočtu odráží celkovou efektivnost podniku. Čím je ROA vyšší, tím je příznivější, tj. tím více získáváme z vloženého kapitálu [9, 10, 14].

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}} * 100 [\%] \quad 3.4$$

Rentabilita vlastního kapitálu = ROE (Return on equity)

ROE je ukazatelem výnosnosti vlastního kapitálu. Míra ziskovosti z vlastního kapitálu vyjadřuje efektivnost reprodukce kapitálu vloženého akcionáři nebo vlastníky. Obecně platí, že hodnota ukazatele ROE by neměla klesnout pod výnosnost státních cenných papírů, které se berou jako téměř bezriziková investice na finančním trhu. V případě, že by výnosnost těchto státních cenných papírů, která je garantovaná státem,

byla trvale nižší, nulová nebo záporná, byl by podnik odsouzen k zániku, protože investoři by do této investice neměli zájem investovat ⁵ [10, 12, 14, 16].

$$\text{ROE} = \frac{\text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}} * 100 [\%] \quad 3.5$$

Rentabilita tržeb = ROS (Return on sales)

Ukazatel vyjadřuje výnosnost tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu (zisku) na 1 Kč tržeb [16].

Čítatel může mít podobu zisku EAT, EBT nebo EBIT. Pokud chceme ukazatel porovnávat mezi podniky, doporučuje se zvolit zisk EBIT, který vylučuje rozdílné úrokové zatížení cizího kapitálu jednotlivých firem.

Jmenovatel neboli tržby představují tržní hodnocení výkonů podniku za určité časové období, tj. jak účinně využije podnik všechny své prostředky na zajištění své hlavní činnosti. Tržní úspěšnost je dále ovlivněna marketingovou strategií, cenovou politikou, reklamou, módními vlivy a názory veřejnosti [10, 14, 15].

$$\text{ROS} = \frac{\text{EBIT}}{\text{tržby}} * 100 [\%] \quad 3.6$$

Rentabilita nákladů

Ukazatel vyjadřuje efektivitu vynakládaných vstupů. Poměří zisk ku nákladům. Je možné počítat rentabilitu provozních nákladů vztažených k provoznímu zisku, tak i rentabilitu celkových nákladů vztažených k celkovému zisku podniku. Je žádoucí, aby ukazatel v čase vykazoval růst [10, 19].

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{zisk}}{\text{náklady}} * 100 [\%] \quad 3.7$$

---

⁵ „Pokud např. aktuálně platí, že emitované dluhopisy České republiky (2009 – 2024) s 15letou dobou splatnosti mají úrokovou míru 5,70 %, nelze pozitivně hodnotit výkonnost podniku s dlouhodobou rentabilitou 5%. Takovéto podnikání se nevyplácí, protože přináší nižší výnosnost než investice do státních dluhopisů, a to při vyšším riziku“ [15].

Nákladovost tržeb

Nákladovost je doplňkovým ukazatelem k ukazateli rentabilita tržeb. Vyjadřuje, kolik nákladů připadá na jednotku tržeb. Znárodnuje tedy zatížení tržeb podniku celkovými náklady. Za příznivý trend se považuje snižování nákladovosti, neboť 1 Kč tržeb dokázal podnik vytvořit s menšími náklady [10, 12, 19].

$$\text{Nákladovost} = \frac{\text{celkové náklady}}{\text{celkové tržby}} \quad 3.8$$

Ziskovost piva

Jedná se o doplňkový ukazatel, který uvádí zisk na jedno půllitrové pivo.

$$\text{Ziskovost piva} = \text{výsledek hospodaření/naturální produkce} \quad 3.9$$

Ukazatele likvidity

Likvidita neboli platební schopnost podniku, je základním aspektem jeho úspěšné existence v tržních podmínkách. Likvidita je schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků přeměnou jednotlivých složek majetku do hotovostní podoby před splatností závazku včas a v plné výši. S likviditou je vzájemně provázána solventnost. Solventnost je definována jako připravenost hradit své dluhy ve chvíli, kdy nastala jejich splatnost. Aby byl podnik schopen dostát svých závazků, je nutnou podmínkou solventnosti držet určitou část majetku vázanou ve formě peněz nebo alespoň ve formě rychle přeměnitelné na peníze [9, 14].

Hodnoty likvidity by si podnik měl držet v doporučené míře, jelikož příliš vysoká likvidita poukazuje na velké držení finančních prostředků namísto jeho zhodnocování [10].

Okamžitá likvidita (Cash ratio)

Bývá označována jako likvidita 1. stupně, protože porovnává nejlikvidnější část aktiv tj. peněžní prostředky na bankovních účtech, hotovostní peníze a peněžní

ekvivalenty⁶. Do krátkodobých závazků podniku zahrnujeme i krátkodobé bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci [10, 14, 16].

Ukazatel okamžité likvidity ukazuje okamžité krytí krátkodobých dluhů podniku z jeho finanční hotovosti. Doporučované hodnoty tohoto ukazatele jsou v rozmezí 0,9 – 1,1⁷. Ministerstvo průmyslu a obchodu dle metodiky udává hodnotu 0,2, která je rovněž označována jako kritická hodnota.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}}{\text{krátkodobé závazky s okamžitou splatností}} \quad 3.10$$

Pohotová likvidita (Quick ratio)

Pohotová likvidita je nazývána rovněž jako likvidita 2. stupně. Ukazatel vylučuje z oběžných aktiv nejméně likvidní položku zásoby a dává především důraz na peněžní prostředky a krátkodobé pohledávky. Velmi nízká hodnota pohotové likvidity poukazuje na nadměrnou váhu zásob v rozvaze podniku. Dle Sedláčka (2011) by pro zachování likvidity podniku neměla hodnota ukazatele klesnout pod 1. Doporučené hodnoty se pohybují v rozmezí 1 – 1,5 [14, 16].

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad 3.11$$

Běžná likvidita (Current ratio)

Tato likvidita je též označována jako likvidita 3. stupně a měří, kolikrát jsou krátkodobé závazky pokryty oběžnými aktivy. Vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, pokud by veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku přeměnil na hotovost. Běžná likvidita je závislá na struktuře oběžných aktiv. Podnik s nevhodnou strukturou se snadno dostane do obtížné finanční situace. Proto by se z oběžných aktiv pro výpočet ukazatele měly vyloučit neprodejně zásoby, které nepřispívají k likviditě podniku. Dále by měla být zvažena struktura pohledávek,

---

⁶ Do peněžních ekvivalentů můžeme zahrnout volně obchodovatelné krátkodobé CP, krátkodobé termínované vklady, splatné dluhy, šeky a směnky [14].

⁷ Tyto hodnoty v intervalu 0,9 – 1,1 jsou přejaty z americké literatury. Pro Českou republiku je dolní mezi 0,6 [10].

nedobytné pohledávky by také neměly být zahrnuty do výpočtu. Doporučované hodnoty ukazatele by se měly nacházet v rozmezí 1,5 – 2,5 [10, 15].

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad 3.12$$

Ukazatele aktivity

Prostřednictvím těchto ukazatelů můžeme zjistit, zdali je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným nebo budoucím aktivitám podniku přiměřená. Ukazatele aktivity měří, jak efektivně (rychle) je podnik schopen v závislosti na denních tržbách měnit formu zásob, pohledávek a krátkodobých závazků [15, 19].

Může nastat situace, kdy má podnik více aktiv, než je účelné. Tím mu vznikají zbytečné náklady a nízký zisk. V opačném případě, kdy aktiv je nedostatek, přichází podnik o výnosy, které mohl získat, protože se musel vzdát potencionálních a výhodných příležitostí [14].

Obrat celkových aktiv (Total assets turnover ratio)

„Udává počet obrátek (tj. kolikrát se aktiva obrátí) za daný časový interval (za rok). Pokud je intenzita využívání aktiv podniku nižší než počet obrátek celkových aktiv zjištěný jako oborový průměr, měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva“ [14]. Minimální doporučovaná hodnota je 1. Všeobecně je dáno, že čím je hodnota ukazatele vyšší, tím lépe [15].

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad 3.13$$

Doba obratu zásob (Inventory turnover)

Ukazatel vyjadřuje počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podnikání do té doby, než dojde k jejich spotřebě nebo prodeji. U zásob výrobků a zboží koresponduje ukazatel s likviditou, která nám říká, za kolik dní se zásoba promění v hotovost nebo pohledávku. Doba obratu zásob by měla být co nejkratší. Pro posouzení ukazatele je důležité srovnání hodnot s příslušným odvětvím [14].

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/365} \quad 3.14$$

Doba obratu pohledávek (Average collection period)

Vyjadřuje počet dní, po které podnik čeká na úhradu svých pohledávek z obchodních vztahů, tj. od doby vystavení faktury do okamžiku jejího splacení. Každá vystavená faktura má svou dobu splatnosti, ve které by pohledávka měla být uhrazena. V praxi se běžně stává, že deklarovaná doba splatnosti není dodržena, čímž dochází k porušení a nedodržení obchodně-úvěrové politiky. Pro podnik může delší průměrná doba inkasa pohledávek znamenat větší potřebu úvěrů a s tím spojené vyšší náklady [10, 15].

Je důležité také přihlídnout k tomu, jaký podnik je analyzován. Velké podniky jsou z finančního hlediska schopny tolerovat delší dobu splatnosti, malým podnikům nedodržení splatnosti faktur může způsobit nemalé finanční problémy, až druhotnou platební neschopnost [10].

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{tržby}/365} \quad 3.15$$

Doba obratu závazků (Payables turnover ratio)

Ukazatel vypovídá o platební morálce podniku vůči jeho dodavatelům, tj. vyjadřuje dobu od vzniku závazku po jeho úhradu. Aby nedošlo k narušení finanční stability podniku, měla by být doba obratu závazku delší než doba obratu pohledávek nebo alespoň dosahovat hodnot doby obratu pohledávek [14, 15]. *„Čím je hodnota tohoto ukazatele nižší, tím je pro krátkodobé věřitele příznivější. Naopak však čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím je příznivější pro analyzovaný podnik“* [9].

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{\text{tržby}/365} \quad 3.16$$

Ukazatele finanční stability (zadluženosti)

„Pojem zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik používá k financování aktiv ve své činnosti cizí zdroje, tedy dluh“ [10].

Ukazatele zadluženosti hodnotí finanční strukturu podniku, poměří, v jakém rozsahu využívá podnik vlastní a cizí zdroje financování. Čím vyšší má podnik

zadluženost, tím vyšší riziko bere na sebe, protože musí být schopen dostát svých závazků a splácet je bez ohledu na to jak se mu aktuálně daří [15, 16].

Na druhou stranu určitá výše zadluženosti je pro podnik prospěšná z toho důvodu, že cizí kapitál je levnější než vlastní. Zadluženost v určité výši přispívá k celkové rentabilitě a k vyšší tržní hodnotě podniku. Smyslem analýzy zadluženosti, by mělo být nalezení vhodného optima, tj. výše a struktury vlastního a cizího kapitálu [14, 15].

Celková zadluženost (Debt ratio) – Ukazatel věřitelského rizika

Dává do poměru cizí kapitál a celková aktiva. Čím větší je podíl vlastního kapitálu, tím větší je bezpečnostní polštář a tím nižší je hodnota ukazatele. Věřitelé, především banky, preferují nižší hodnoty. Naopak vlastníci hledají větší finanční páku⁸ pro svůj větší zisk. Dle odborné literatury by se hodnoty měly pohybovat mezi 30 – 60% [9, 14, 15].

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad 3.17$$

Kvóta vlastního kapitálu (Equity ratio) - Koeficient samofinancování

Je doplňkovým ukazatelem k celkové zadluženosti. Tyto dva ukazatele by měli být v součtu 1. Ukazatele se používají pro hodnocení hospodářské a finanční stability podniku a jsou považovány za nejvýznamnější při hodnocení celkové finanční situace podniku v návaznosti na rentabilitu [9,10].

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad 3.18$$

Koeficient zadluženosti (Debt to equity ratio)

Vypovídací hodnota je stejná jako u celkové zadluženosti. Rozdíl je v tom, že celková zadluženost roste lineárně do 100%, zatímco koeficient zadluženosti roste exponenciálně až k nekonečnu. U tohoto ukazatele je nutné přihlídnout k leasingovému

---

⁸ Rentabilitu vlastního kapitálu může za určitých podmínek příznivě ovlivňovat vyšší podíl cizího kapitálu. Tento pozitivní jev se nazývá finanční pákou (financial leverage), tzn. při použití malého objemu vlastního kapitálu doplněného větším objemem cizího kapitálu, se zvedá výnosnost vlastního kapitálu. Pozitivní účinek míry zadluženosti na rentabilitu vlastního kapitálu nastává jen tehdy, když rentabilita celkového kapitálu ROI je větší než úrok. V opačném případě, kdy rentabilita celkového kapitálu je nižší než úroková míra cizího kapitálu, klesá s rostoucím zadlužením výnosnost vlastního kapitálu a páka působí negativně.[11, 14].

financování a výši leasingových závazků přičíst k objemu cizího kapitálu, protože budoucí leasingové splátky nejsou zachyceny v rozvaze.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad 3.19$$

Úrokové krytí (Interest coverage)

Ukazatel udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Informuje podnik o tom, zda je pro něj únosné dluhové zatížení. Ta část zisku, která je vytvořena z cizího kapitálu by měla postačit na pokrytí nákladů na vypůjčený kapitál. Pokud je ukazatel roven 1, znamená to, že podnik vytvořil zisk na zaplacení úroků, ale na vlastníky a stát v podobě daní již nic nezbylo. Z toho lze odvodit, že vyprodukovaná hodnota je nedostačující. Doporučené hodnoty pokrytí úroku ziskem by měly být v rozsahu 3 – 6krát dostačující.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad 3.20$$

3.4.1.4 Predikce finanční situace podniku

Ke zhodnocení výsledků celkové finanční situace podniku se využívají souhrnné indexy hodnocení. Jejich cílem je souhrnně charakterizovat a vyjádřit celkovou finančně-ekonomickou situaci a výkonnost podniku jedním číslem. Pro tyto účely slouží bankrotní a bonitní modely.

Bankrotní a bonitní modely

Bankrotní modely informují uživatele o tom, zda je či není firma v dohledné době ohrožena bankrotem. Faktem je, že firma, která je ohrožena bankrotem, vykazuje určitý čas před touto událostí symptomy, které jsou pro bankrot typické. K nejčastějším problémům, jež se projevují v podniku, jsou problémy s běžnou likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a také s rentabilitou vloženého kapitálu. Tento model by tedy měl sloužit pro včasné varování, před ohrožením finančního zdraví podniku [10, 14, 15, 17].

Opakem predikčních modelů jsou modely bonitní, které jsou založeny na diagnostice finančního zdraví podniku a posuzují jeho celkovou prosperitu. Na základě

bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření se stanoví bonita hodnoceného podniku. Díky tomuto hodnocení lze podnik dle dosažených bodů zařadit do určité kategorie a vyjádřit tak jeho finanční situaci respektive pozici v mezifirmním srovnání [10, 14, 15].

Pro diplomovou práci byly vybrány modely od manželů Inky a Ivana Neumaierových, kteří sestavili bonitní i bankrotní modely. Modely IN – Index důvěryhodnosti, byly sestaveny pro podmínky České republiky. Neumaierovi sestavili čtyři indexy k posouzení výkonnosti a důvěryhodnosti českých podniků [15, 14].

Index IN95 – nese v označení jména autorů (první písmena) a rok vzniku indexu, které označuje číslo. Index vznikl na základě matematicko-statistických modelů ratingu a praktických zkušeností při finanční analýze obou autorů. Tento index zdůrazňuje hledisko věřitele, proto byl označen jako index důvěryhodnosti neboli věřitelský (bankrotní) index. Byl zpracován na podkladě údajů z roku 1994 za 1000 českých firem pro 25 odvětví české ekonomiky. Při odhadování platební neschopnosti podniku, vykazuje index více jak 70% úspěšnost. Vznikl v návaznosti na Altmanovo Z-score, ale oproti němu zohledňuje podmínky málo likvidního kapitálového trhu. Podle manželů Neumeirových (2002), je „specifikem pro českou ekonomiku, kde je vysoká platební neschopnost, zařazení ukazatele *Závazky po lhůtě splatnosti/výnosy*“ [23].

Ukazatel je vyjádřen rovnicí, která obsahuje standardní poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Ke každému z ukazatelů je přidělena váha (V1 až V6), která je vypočtena váženým aritmetickým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví.

$$IN95 = V1 * A + V2 * B + V3 * C + V4 * D + V5 * E - V6 * F \quad 3.21$$

kde:

Tabulka 4 Index IN95 – obsah ukazatelů ve vzorci

A	Aktiva/cizí kapitál	zadluženost
B	EBIT/nákladové úroky	solventnost
C	EBIT/celková aktiva	rentabilita
D	Celkové výnosy/celková aktiva	aktivita
E	Oběžná aktiva/krátkodobé závazky	likvidita

F	Závazky po lhůtě splatnosti/výnosy	likvidita
----------	------------------------------------	-----------

Zdroj: [12], Vlastní zpracování, 2016

Výsledná klasifikace podniku je vyhodnocena dle následující tabulky:

Tabulka 5 Klasifikace podniku IN95

Pokud: IN > 2	Můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci, jedná se o podnik s dobrým finančním zdravím a je schopen bezproblémově hradit závazky
1 < IN ≤ 2	„Šedá zóna“ nevyhraněných výsledků. Pokud podnik dosahuje nižších hodnot, je pravděpodobné, že by mohl mít problémy a potíže s placením závazků.
IN ≤ 1	Podnik je ohrožen vážnými finančními problémy a má špatné finanční zdraví. Podnik nemá dostatečnou schopnost plnit své závazky.

Zdroj: [14], Vlastní zpracování, 2016

Index IN99 – je modelem, který vznikl o několik let později za modelem IN95. Jedná se o model, který hodnotí výkonnost podniku z hlediska vlastníka. Je sestaven spíše jako model bonitního charakteru. Váhy v tomto vzorci jsou identické pro všechny podniky napříč obory podnikání. To je dáno tím, že z pohledu investorů není důležitý obor podnikání, ale schopnost hospodařit se svěřenými finančními prostředky.

$$IN99 = -0,017 * A + 4,573 * C + 0,481 * D + 0,015 * E \quad 3.22$$

Výsledná klasifikace podniku je porovnána s následující tabulkou:

Tabulka 6 Klasifikace podniku IN99

Pokud: IN > 2,07	Podnik dosahuje kladné hodnoty ekonomického zisku, jedná se o podnik s dobrým finančním zdravím.
1,42 ≤ IN ≤ 2,07	Situace podniku není jednoznačná, podnik ale spíše tvoří hodnotu.

$1,089 \leq IN < 1,42$	Nerozhodná situace, podnik má přednosti, ale i výraznější problémy.
$0,684 \leq IN < 1,089$	Podnik spíše hodnotu netvoří.
$IN < 0,684$	Podnik má zápornou hodnotu ekonomického zisku.

Zdroj: [14], Vlastní zpracování, 2016

Bonitní index IN99 je doplňkem k bankrotnímu indexu IN95.

Index IN01 – spojuje oba výše popsané indexy. Vznikl diskriminační analýzou na vzorku 1915 podniků z průmyslu, rozdělených na 583 podniků tvořících hodnotu, 503 podniků v bankrotu nebo těsně před ním a 829 ostatních podniků. Tento index zohledňuje snahu o sledování ekonomické přidané hodnoty EVA a jeho vzorec je následující.

$$IN01 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,92 * C + 0,21 * D + 0,09 * E \quad 3.23$$

Následující index IN05 je aktualizací indexu IN01. Výpočet v praktické části bude proto proveden s použitím indexu IN05.

Index IN05 – byl vytvořen na podkladě testů na datech průmyslových podniků z roku 2004. Oproti indexu IN01 jsou nově definované váhy u poměrových ukazatelů. Byly změněny také hranice pro klasifikaci podniků.

$$IN05 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,97 * C + 0,21 * D + 0,09 * E \quad 3.24$$

Tabulka 7 Hranice pro klasifikaci podniků dle IN05

Pokud $IN > 1,6$	Můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci.
$0,9 < IN \leq 1,6$	„Šedá zóna“ nevyhraněných výsledků.
$IN \leq 0,9$	Podnik je ohrožen vážnými finančními problémy.

Zdroj: [14], Vlastní zpracování, 2016

Výhodou IN95 je spojení věřitelského i vlastnického pohledu, tj. hodnotí a srovnává kvalitu fungování podniků a zároveň je i indikátorem včasné výstrahy.

Při použití tohoto indexu IN 95 může nastat problém, který spočívá v ukazateli EBIT/nákladové úroky. V případě, že se hodnota nákladových úroků blíží nule, může tato extrémní hodnota výrazným způsobem zkreslit celkový výsledek indexu. Neumaierovi v takovém případě doporučují omezit celkovou hodnotu tohoto ukazatele hodnotou 9. Tím se eliminuje vliv daného ukazatele na ukazatele ostatní [10, 14].

3.4.2 Kalkulace nákladů

Aby mohlo dojít k výrobě, je potřeba využití kombinace výrobních faktorů. Některé z těchto faktorů se spotřebovávají najednou, např. materiál, některé se spotřebovávají postupně, neboli se tzv. opotřebovávají, např. stroje a výrobní zařízení. Jejich spotřeba je vyjádřena peněžně a nazývá se náklady.

„Náklady podniku můžeme charakterizovat jako peněžně vyjádřenou spotřebu výrobních faktorů účelně vynaložených na tvorbu podnikových výnosů včetně dalších nutných nákladů spojených s činností podniku“ [11].

Dle Řezbové (2009) lze náklady definovat jako vklady tj. vstupy do výroby, nezbytné pro zajištění požadované úrovně produkce, a jako takové je lze vyjádřit jak v naturálních jednotkách, tak v jednotkách peněžních.

Sledování nákladů v podniku slouží k mnoha účelům. Je nedílnou součástí při řízení podniku, při rozhodování o budoucích alternativách, při sestavování rozpočtů a především také pro stanovení kalkulační jednotky na jednotku výkonu.

Kalkulace nákladů nám poskytuje informace o „obsahu“ nákladů v jednotce výkonů. Kalkulací se tedy rozumí stanovení a zajištění nákladů a ceny na kalkulační jednici [11].

Kalkulační jednicí rozumíme určitý výkon tj. výrobek, práci, službu, který je vymezený nějakou měřicí jednotkou, jako např. kusy (ks), hodiny (hod), hmotnost (kg), objem (litr = l) a mnoho dalších.

Pro stanovení kalkulační jednotky se využívá kalkulační vzorec, viz tabulka.

Tabulka 8 Typový kalkulační vzorec

1. Přímý materiál
2. Přímé mzdy
3. Ostatní přímé náklady
4. Výrobní režie
= Vlastní náklady výroby
5. Správní režie
= Vlastní náklady výkonu
6. Odbytová režie
= ÚPLNÉ VLASTNÍ NÁKLADY
7. Zisk / Ztráta
CENA VÝKONU

Zdroj: [19], Vlastní zpracování, 2016

Tento typový kalkulační vzorec prezentuje vztah všech spotřebovaných nákladů k příslušné kalkulační jednotici. Rozděluje náklady na přímé a nepřímé tj. režijní náklady. Přímé náklady lze zjistit a přiřadit jednotlivým druhům výrobků. Přímou souvisí s určitým druhem výkonu. Jedná se například o přímý materiál a přímé mzdy. V našem případě sem řadíme vstupní suroviny na výrobu piva, kterými jsou slad, chmel a kvasnice.

Přímé mzdy souvisí opět s daným výkonem tj. s výrobou piva, kam řadíme mzdu sládků. Mezi ostatní přímé náklady můžeme dále zahrnout energie, spotřebu vody a dále náklady na sanitaci [19].

Dalším bodem je výrobní režie označovaná také jako provozní, kam lze zařadit odpisy technologie, nájemné, opravy a udržování a také režijní mzdové náklady.

Po sečtení výše zmíněných položek máme stanoveny vlastní náklady výroby.

Dále přičteme správní režii, která souvisí se správou podniku. Řadíme sem například mzdy manažerů. Tím dostaneme vlastní náklady výkonu. K této položce přičteme odbytovou režii tj. náklady na marketing, obaly a distribuci a vznikne nám kalkulace úplných vlastních nákladů výkonu.

Sečtením všech nákladů se získají úplné vlastní náklady výkonu, které dále porovnáváme s prodejní cenou daného výrobku podniku. Srovnáním získáme odpověď, zda podnik tvoří zisk nebo ztrátu. Dále odečteme spotřební daň z piva, která je stanovena na základě zákona o spotřebních daních a je odvedena do státního rozpočtu.

Vzhledem k poměrné jednoduchosti výpočtu, je tento typový kalkulační vzorec stále využíván v mnoha podnicích. Představuje primární informace o nákladech kalkulovaného výkonu podniku [22]

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika minipivovaru XY s. r. o.

Analyzovaný minipivovar nebude na základě přání majitelů jmenován, a tudíž bude v praktické části diplomové práce použit pracovní název minipivovar XY s. r. o. Z těchto důvodů bude upuštěno od uvedení lokality a nebudou zmiňovány některé další skutečnosti. U názvů produkovaných piv nebudou uváděny celá jména.

Analyzované období podniku je v diplomové práci stanoveno pro roky 2012 – 2015.

4.1.1 Měsíční výstav minipivovaru v letech 2012 - 2015 a sezónnost ve výrobě a prodeji piva

Minipivovar XY s. r. o. působí na trhu pět let. Na základě ročního výstavu piva se řadí do kategorie minipivovarů a dle tabulky č. 3 spadá minipivovar XY s. r. o. do kategorie s nejnižší sazbou spotřební daně, která pro danou velikostní skupinu (tj. výstav do 10 000hl) činí 16Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny.

V následující tabulce je znázorněna měsíční produkce minipivovaru ve zkoumaných letech.

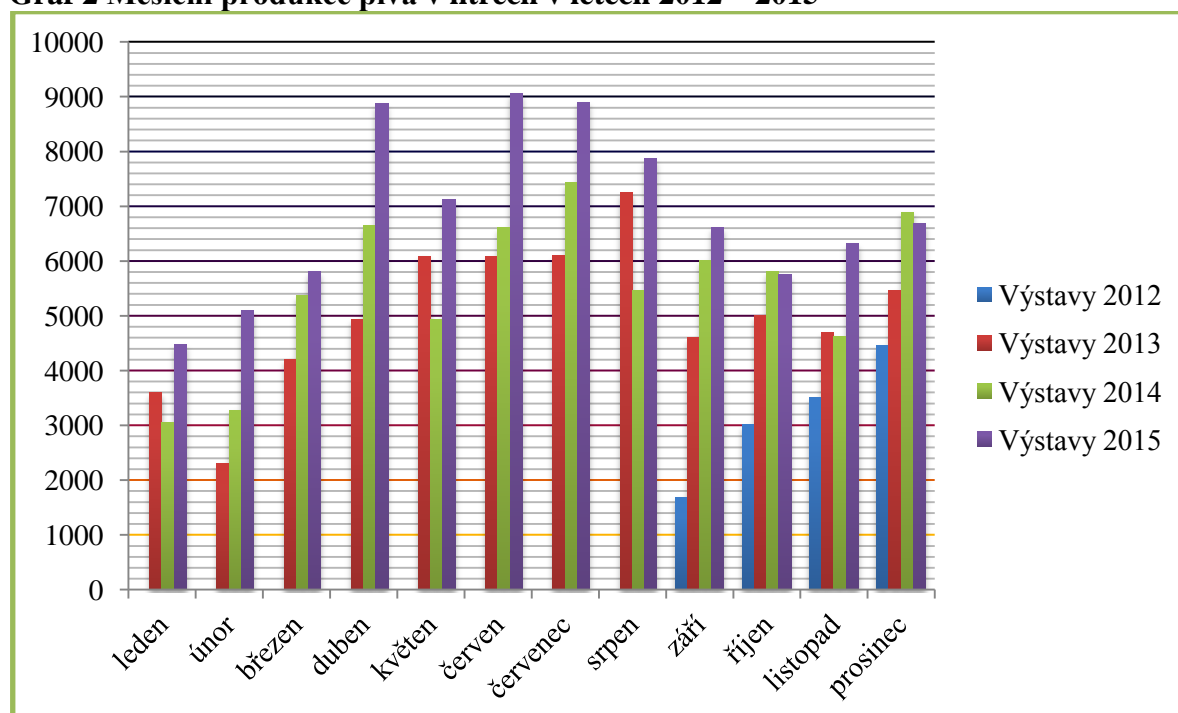
Tabulka 9 Měsíční produkce piva v litrech za období let 2012 - 2015

Měsíční produkce piva v litrech 2012 – 2015												
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Výstav 2015	4469	5096	5810	8872	7115	9050	8900	7862	6607	5756	6325	6686
Výstav 2014	3055	3278	5375	6649	4935	6616	7434	5460	6006	5809	4614	6889

Výstav 2013	3594	2305	4208	4937	6089	6089	6091	7253	4606	5004	4689	5460
Výstav 2012	0	0	0	0	0	0	0	0	1680	3006	3500	4453

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Graf 2 Měsíční produkce piva v litrech v letech 2012 – 2015

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

Na základě tabulky č. 9 a grafu č. 2 můžeme vidět, že minipivovar XY s. r. o. začal vyrábět pivo v září roku 2012. Jeho produkce se každým rokem zvyšuje, což se pozitivně odráží v jeho tržbách (viz Analýza dat dle účetních výkazů).

Z grafu můžeme rovněž vidět, že v pivovarnictví se projevuje sezónnost, jak ve výrobě piva, tak v prodeji. Sezónnost patří k hlavním charakteristikám pivovarského odvětví. Nejvýznamnějším vlivem, který působí na sezónnost v pivovarské výrobě a odbytu je především počasí. V zimních měsících tj. v lednu a únoru je produkce piva nejnižší. Je to zapříčiněno především chladným počasím, kdy je pivo nahrazeno spíše

horkými nápoji. V dubnu je prodej piva opět vysoký, a to z důvodů přicházejících velikonočních svátků a také proto, že se začíná oteplovat.

Jelikož se pivo pije pro uhašení žízně a osvěžení, zvyšuje se jeho prodej v letních měsících. Vrchol sezónního prodeje je tak nejvyšší v měsících červen, červenec a s mírným poklesem i v srpnu. Venku začíná pěkné počasí, lidé tráví více času v hospůdkách, ve venkovních posezeních a jezdí po výletech. To ovlivňuje zvýšení prodeje a poptávku po pivu.

Od září až do října se tržby z piva snižují. V listopadu se trh lehce probouzí a zvýšený zájem o pivní produkci nastává v prosinci. V tomto období lidé nakupují pivo domů, na svátky a jeho konzumace se tak zvyšuje. Pivo, pivní balíčky anebo poukazy, také často slouží jako dárek pro naše blízké.

Dle informací minipivovaru XY s. r. o. nakupují spotřebitelé v zimních měsících nejen tradiční ležák, ale rádi ochutnají i piva speciální a tmavá. Jedná se o piva s výraznou chutí, která v zimním období zahřejí díky vyššímu obsahu alkoholu.

4.1.1.1 Ověření sezónnosti na základě jednoduchého regresního modelu

V tabulce č. 9 a grafu č. 2 je vidět, jak už bylo zmíněno výše, že se v pivovarnictví projevuje sezónnost. Pro ověření této skutečnosti, zdali je výstav piva ovlivněn teplotními změnami počasí, je použit jednoduchý regresní model. Tento model zkoumá vztah mezi dvěma veličinami, kde jedna z nich, nezávisle proměnná X má ovlivňovat druhou závisle proměnnou Y .

Jako závisle proměnná neboli vysvětlovaná, endogenní proměnná je zvolen měsíční výstav piva v hektolitrech. Nezávisle proměnná neboli exogenní vysvětlující proměnná je zvolena průměrná měsíční teplota vzduchu v daném kraji. Regresní rovnice bude vypadat následovně:

$$Y = b_0 + b_1X + E \quad 4.1$$

kde:

- Y závisle proměnná, výstav piva v hektolitrech
- X nezávisle proměnná, průměrná měsíční teplota vzduchu (°C)
- b_0 parametr určující polohu přímky
- b_1 parametr určující směrnici přímky

E reprezentuje náhodnou chybu modelu

Před samotným zadáním dat do programu je nutné upravit měsíční výstavy piva. Každý měsíc má jiný počet dní, a proto jsou tyto kalendářní variace upraveny dle vzorce č. 4.2 na tzv. normovaný měsíc, kdy počet dní v každém měsíci je 30.

$$y_t^{(0)} = \frac{y_t}{k_t} * k_t^{\text{norm}} \quad 4.2$$

kde:

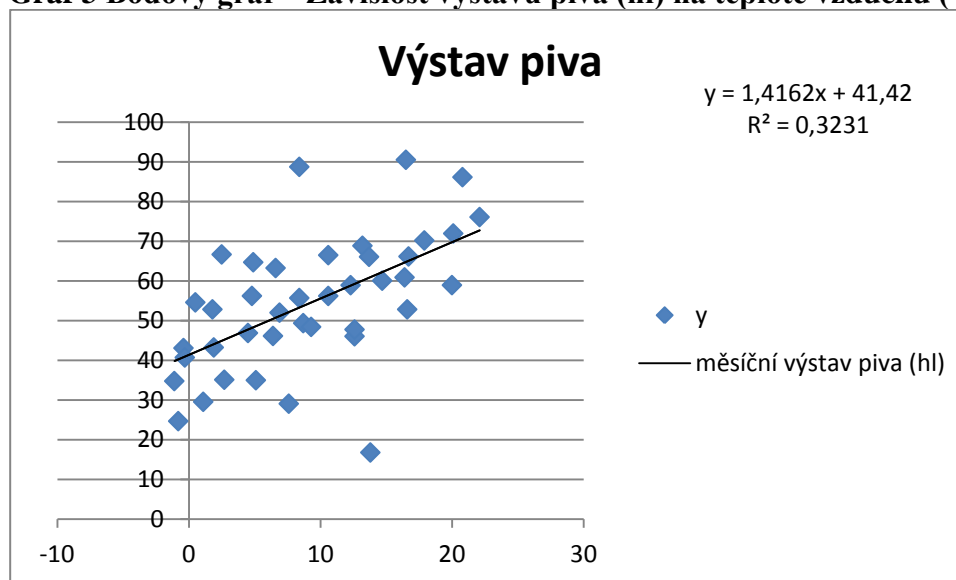
y_t je hodnota očišťovaného ukazatele v příslušném měsíci

k_t počet kalendářních dní v příslušném měsíci

k_t^{norm} je normovaný měsíc v délce 30dní

Výsledky jsou vyhodnoceny na základě výstupů z programu MS Excel a software Gretl. Počet pozorování je stanoven od září roku 2012 do konce roku 2015 ,tj. 40 pozorování.

Graf 3 Bodový graf – Závislost výstavu piva (hl) na teplotě vzduchu (°C)

Zdroj: Výstupy z programu MS Excel, (vlastní zpracování, 2016)

Model 1: OLS, using observations 2012:09-2015:12 (T = 40)
Dependent variable: y

	<i>Coefficient</i>	<i>p-value</i>	
const	41.42	<0.00001	***
x	1.41619	0.00013	***

R-squared   0.323082   P-value(F)   0.000130

Z výstupů plyne, že lineární regresní model je statisticky významný na hladině významnosti $\alpha = 99\%$, protože p hodnota 0,000130 je menší než 0,01. Koeficient determinace R^2 říká, z kolika procent jsou změny vysvětlované proměnné vysvětleny modelem a kolik zůstalo nevysvětleno. R^2 se rovná 32,31%. Na základě tohoto koeficientu můžeme říci, že variabilita vysvětlované proměnné tj. výstavu piva, je z 32,31% vysvětlena modelem, tedy teplotou vzduchu. Toto číslo není příliš vysoké, což znamená, že výstav piva není ovlivněn jen teplotou. Jedním z důvodů, proč výstav minipivovaru není závislý jen na teplotě vzduchu, je pravděpodobně nárůst produkce piva v zimních měsících. Výstav piva se v tomto období zvyšuje i přesto, že jsou teploty vzduchu nízké. Je to období vánočních svátků, oslav konce roku a poptávka po pivu v této době roste. Dalším obdobím, kdy dochází k růstu produkce, aniž by byly vysoké teploty vzduchu, je měsíc duben. Zde je nárůst výstavu piva ovlivněn příchodem velikonočních svátků i přesto, že teploty vzduchu jsou nižší a ve sledovaném období let 2012 až 2015 se pohybují od 8,4 do 10,6°C.

Z výstupů lze dále stanovit regresní přímku, která vypadá následovně:

$$y = 41,42 + 1,4162x \qquad 4.3$$

Výsledná interpretace říká, že změní-li se teplota o 1°C, zvýší se výstav piva o 1,4162hl, za podmínek ceteris paribus.

4.1.2 Charakteristika produkce, investice do technologie minipivovaru

Minipivovar XY s. r. o. vyrábí několik druhů piv. Součástí pravidelné nabídky je ale jen jediné pivo, kterým je světlý 12° nefiltrovaný ležák plzeňského typu. Toto pivo se na celkové roční produkci podílí v rozpětí 75 – 87% v závislosti na zkoumaných letech.

Zbytek vystaveného piva se ve zkoumaných letech podílí na celkovém výstavu v rozpětí 13 – 25%. V těchto zbylých procentech jsou zastoupeny piva tmavý ležák, polotmavý speciál s přídavkem nakuřovaného sladu, pivo pšeničné, pivo zázvorové, IPA a English Porter. Tyto druhy piv jsou během roku obměňovány dle poptávky a plánu minipivovaru, ne všechny jmenované jsou tedy nabízeny každý měsíc. Například pivo English Porter je během roku uvařeno jen ve dvou várkách tj. 1000l a bývá součástí nabídky jen listopad a prosinec. Pšeničné pivo bylo uvařeno pouze v roce 2013 a od té doby již do nabídky nebylo zahrnuto.

Piva se nejvíce prodávají v tzv. KEG sudech o obsahu 15, 30 a 50l. Některá jsou stáčena do PET lahví o obsahu 1 l. A jen v malé míře jsou piva stáčena do lahví skleněných. Ve skleněných lahvích prodává minipivovar piva IPA a English Porter.

Minipivovar XY s. r. o. nakoupil na výrobu piva technologii od společnosti BB Brewery s. r. o. Jedná se o českou společnost, která klade důraz na minimalizaci nákladů na koupi zařízení pro minipivovary s cílem zachování klasických metod vaření různých druhů svrchně i spodně kvašených piv. Zařízení má minimální nároky na montáž a připojení k médiím. Investice vynaložená na pořízení technologie v roce 2012 představovala částku 1 324 tis. Kč (bez DPH).

Dodávané zařízení pro výrobu piva se skládá:

- šrotovník, váhy na slad, váhy na chmel
- kompletní blok varny 500 l, chlazení mladiny, provzdušňování mladiny
- bojler na horkou vodu
- 2 spilky
- 3 ležácké tanky o obsahu 1000l
- myčka KEG sudů, ruční plnění KEG sudů
- mobilní čerpadlo na sanitaci
- vzduchový kompresor, vzdušník, mikrofiltr
- chladicí jednotka ledové vody
- spojovací a montážní materiál

V investici je také zahrnuta technologie na stáčení piva do PET lahví a do lahví skleněných.

V dalších letech byly dokoupeny dva ležácké tanky o obsahu 500l a dále dva cylindrokónické tanky, kde probíhá proces kvašení a dokvašování. Tyto tanky využívá minipivovar především pro výrobu svrchně kvašených piv. Celková výše investice se tak zvýšila na 1 564 tis. Kč (bez DPH).

Minipivovar každým rokem zvyšuje svoji produkci. Od roku 2013, kdy prvně vařil pivo celý rok, se jeho produkce zvýšila o 222hl. Za rok 2015 představuje výstav minipivovaru 826hl vyprodukovaného piva.

Minipivovar uvaří v jedné várce 500 l. V zimních měsících minipivovar vaří pivo cca 3krát do týdne v letních měsících vaří 4-6 do týdne. V závislosti na druhu piva je při jeho vaření využívána metoda infuzní nebo dekokční. Dekokční metoda je využívána spíše u piv spodně kvašených například u světlého 12° ležáku a metoda infuzní se využívá u zahraničních piv např. u piva English porter.

Minipivovaru XY s. r. o. odpadají náklady na odbyt. Pokud má odběratel zájem o pivo, musí si ho sám přijet vyzvednout do místa jeho podnikání. Vedle minipivovaru je situována hospoda, kde se i vaří. Minipivovar prodá cca 45% své produkce do této hospody. Dále jsou odběrateli piva běžní spotřebitelé co si rádi koupí kvalitní pivo domů. Jejich odběr představuje cca 30% z roční produkce minipivovaru. A v rozpětí 25 - 30% jsou odběrateli pivotéky a další restaurační zařízení.

4.2 Analýza dat dle účetních výkazů

Následující kapitoly a jednotlivé výpočty jsou zpracovány na základě dat, která jsou čerpána z účetních výkazů rozvahy a výkazu zisků a ztrát v letech 2012 – 2015.

4.2.1 Analýza absolutních ukazatelů (stavových a tokových)

Horizontální analýza rozvahy

Dle účetního výkazu rozvahy, je nejprve provedena analýza stavových veličin. Položky aktiv a pasiv jsou vyjádřeny v tis. Kč. Výpočty jsou prováděny na základě vzorců, které jsou uvedeny v literární rešerši. Použitými vzorci jsou vzorec absolutní změny (viz vzorec 3.1) a procentní změny (viz vzorec 3.2)

Tabulka 10 Horizontální analýza rozvahy - AKTIVA

Položky rozvahy AKTIVA	2015	2014	2013	2012	Změna					
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	15/14		14/13		13/12	
					tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
AKTIVA CELKEM	1 820	1 787	1 744	1 816	33	1,85	43	2,47	-72	-3,96
DM	538	866	949	1 148	-330	-38,11	-83	-8,75	-199	-17,33
DHM	538	866	949	1 148	-328	-37,86	-83	-8,75	-199	-17,33
SMV	521	840	949	1 148	-319	-37,98	-109	-11,49	-199	-17,33
Jiný DHM	17	26	0	0	-9	-34,62	26	-	0	0
Oběžná aktiva	1 273	910	790	353	363	39,89	120	15,19	437	123,80
Zásoby	275	225	224	56	50	22,22	1	0,45	168	300
Materiál	114	97	102	17	17	17,53	-5	-4,90	85	500
Nedokončená výroba a polotovary	109	109	116	37	0	0	-7	-6,03	79	213,51
Výrobky	17	19	6	2	-2	-10,53	13	216,67	4	200
Zboží	35	0	0	0	35	-	0	0	0	0

Krátkodobé pohledávky	27	33	17	44	-6	-18,18	16	94,12	-27	-61,36
Krátkodobý finanční majetek	971	652	549	253	319	48,93	103	18,76	296	117
Peníze	106	116	81	77	-10	-8,62	35	43,21	4	5,19
Účty v bankách	865	536	468	176	329	61,38	68	14,53	292	165,91
Časové rozlišení	9	11	5	315	-2	-18,18	6	120	-310	-98,41

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Z rozboru účetních výkazů je patrné, že se jedná o výrobní podnik. Projevuje se to v položkách dlouhodobého majetku, kam řadíme nákup technologií a dále především v položce oběžný majetek, kam patří materiál, zásoby, nedokončená výroba a výrobky.

Největší meziroční změny můžeme pozorovat v letech 2013/2012. Změny se odrazily především v položkách oběžná aktiva, zásoby, materiál, nedokončená výroba, polotovary a výrobky. Procentní změny u jednotlivých oběžných aktiv, jsou v porovnání s dalšími obdobími velmi vysoké. Je to dáno tím, že ke konci roku 2012 začal minipivovar prvně vařit a prodávat pivo. Počáteční zásoby tak byly oproti roku 2013 o 300% nižší.

Výše krátkodobého finančního majetku byla v roce 2012 nejnižší a v období let 13/12 se tak zvýšila o 117%. Meziročně se minipivovaru zvyšují jak peníze v hotovosti, tak na bankovních účtech.

Položka dlouhodobý majetek, má v období 2012 – 2015 klesající charakter. To je ovlivněno tím, že dlouhodobý majetek se odepisuje, snižuje se jeho hodnota a přenáší se do nákladů. Není to tedy negativní jev, ale vliv odpisů na výši majetku.

Mezi nejvýznamnější přírůstky dlouhodobého majetku v roce 2012 patří pořízení technologie na výrobu piva. V roce 2013 byly nakoupeny sudy na pivo, které jsou na základě rozhodnutí účetní jednotky také evidovány v dlouhodobém majetku.

Další významné změny se promítly v procentech v položkách krátkodobého finančního majetku a to konkrétně v položce peníze a účty v bankách, kdy se meziročně roku 13/14 zvýšily peníze v hotovosti o 43,21% a meziročně 14/15 se zvýšily minipivovaru bezhotovostní peníze, tj. peníze na bankovních účtech.

Změny lze pozorovat v položce oběžná aktiva. Ty se každoročně navyšují a tak se významně podílí na celkových aktivech podniku. Znamená to, že podnik více vyrábí a tím se zvyšují oběžná aktiva a peníze v hotovosti a na bankovních účtech.

Tabulka 11 Horizontální analýza rozvahy - PASIVA

Položky rozvahy PASIVA	2015	2014	2013	2012	Změna					
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	15/14		14/13		13/12	
					tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
PASIVA CELKEM	1 820	1 787	1 744	1 816	33	1,85	43	2,47	-72	-3,96
Vlastní kapitál	920	603	349	41	317	52,57	254	72,78	308	751,22
Základní kapitál	200	200	200	200	0	0	0	0	0	0
VH běžného účetního období	318	253	308	-116	65	25,69	-55	-17,86	424	-365,52
Cizí zdroje	889	1 175	1 390	1591	-286	-24,34	-215	-15,47	-201	-12,63
Dlouhodobé závazky	688	985	1 204	0	-297	-30,15	-219	-18,19	1204	-
Závazky z obchodních vztahů	84	79	0	0	5	6,33	79	-	0	0
Závazky ke společníkům	600	900	1 200	0	-300	-33,33	-300	-25	1200	-
Krátkodobé závazky	201	190	186	1591	11	5,79	4	2,15	-1405	-88,31
Závazky z obchodních vztahů	137	135	73	35	2	1,48	62	84,93	38	108,57
Krátkodobé závazky ke společníkům	0	0	0	1 500	0	0	0	0	-1500	-100

Závazky k zaměstnancům	33	21	24	0	12	57,14	-3	-12,5	24	-
Stát – daňové závazky a dotace	30	34	89	53	-4	-11,76	-55	-61,80	36	67,92
Časové rozlišení	11	9	5	184	2	22,22	4	80	-179	-97,28

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Z horizontální analýzy rozvahy tj. položek aktiv a pasiv, můžeme vidět, že minipivovaru se každým rokem navyšují aktiva, což za bilanční podmínky znamená i růst pasiv minipivovaru. V porovnání s dalšími roky, jsou v prvním meziročí 13/12 procentní hodnoty položek opět vysoké.

K velkým změnám došlo v položce vlastní kapitál, který mezi roky 2012/2013 vzrostl o 751,22 %, v období let 2013/2014 vzrostl o 72, 78% a mezi roky 2014/2015 se navýšil o 52,57%. Znamená to, že podnik tvoří zisk a podniku se zvyšuje vlastní kapitál.

V roce 2014 si lze povšimnout změny, která nastala v položce výsledku hospodaření. Došlo k mírnému poklesu výsledku hospodaření proti roku 2013, a to o 17,86%. K tomuto poklesu došlo díky pořízení investice a zvýšení odpisu v podniku, který snižuje položku výsledek hospodaření.

Vertikální analýza rozvahy

Jako základ pro procentní vyjádření jsou zvolena celková aktiva a celková pasiva podniku. Sumární položka celková aktiva a položka celková pasiva jsou rovny 100%. Výpočtem zjistíme procentní zastoupení jednotlivých položek výkazů na zvoleném základu.

Tabulka 12 Vertikální analýza rozvahy – aktiv a pasiv

POLOŽKY ROZVAHY	Procentní struktura			
	2015	2014	2013	2012
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%
DM	29,56	48,46	54,42	63,22
DNM	0	0	0	0
DHM	29,56	48,46	54,42	63,22
SMV	28,63	47,01	54,42	63,22
Jiný DHM	0,93	1,45	0	0
DFM	0	0	0	0
Oběžná aktiva	69,95	50,92	45,30	19,44
Zásoby	15,11	12,59	12,84	3,08
Materiál	6,26	5,43	5,85	0,94
Nedokončená výroba a polotovary	5,99	6,10	6,65	2,04
Výrobky	0,93	1,06	0,34	0,11
Zboží	1,92	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	1,48	1,85	0,97	2,42
Krátkodobý finanční majetek	53,35	36,49	31,48	13,93
Peníze	5,82	6,49	4,64	4,24
Účty v bankách	47,53	29,99	26,83	9,69
Časové rozlišení - Náklady příštích období	0,49	0,62	0,29	17,35
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%
Vlastní kapitál	50,55	33,74	20,01	2,26
Základní kapitál	10,99	11,19	11,47	11,01
VH běžného účetního období	17,47	14,16	17,66	-6,39
Cizí zdroje	48,85	65,75	79,70	87,61
Dlouhodobé závazky	37,80	55,12	69,04	0
Závazky z obchodních vztahů	4,62	4,42	0	0
Závazky ke společníkům	32,97	50,36	68,81	0
Dohadné účty pasivní	0,22	0,34	0,23	0
Krátkodobé závazky	11,04	10,63	10,67	87,61

Závazky z obchodních vztahů	7,53	7,55	4,19	1,93
Krátkodobé závazky ke společníkům	0	0	0	82,60
Závazky k zaměstnancům	1,81	1,18	1,38	0
Stát – daňové závazky a dotace	1,65	1,90	5,10	2,92
Časové rozlišení - Výdaje příštích období	0,60	0,50	0,29	10,13

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Tabulka zobrazuje, jak se jednotlivé položky aktiv podílí na majetkové struktuře minipivovaru. Struktura pasiv ukazuje, z jakých zdrojů minipivovar pořídil svá aktiva a jak se jednotlivé položky podílí na pasivech celkových.

Na aktivech se v roce 2012 nejvíce podílí dlouhodobý majetek ve výši 63,22 %, a to proto, že v tomto roce byla nakoupena technologie na výrobu piva. Dlouhodobý majetek má klesající charakter. Jeho procentní zastoupení představuje v roce 2015 29,53%.

Naopak oběžná aktiva mají rostoucí tendenci. V roce 2012 je jejich podíl na aktivech 19,44% a v roce 2015 představuje zastoupení 69,95%.

Od roku 2012 se minipivovaru každoročně navyšuje krátkodobý finanční majetek, který je zastoupen položkami peníze a účty v bankách. V roce 2012 představuje krátkodobý finanční majetek podíl na aktivech 13,93%. K roku 2015 se podíl zvýšil o 39,42% a tvoří tak zastoupení 53,35%.

Nejvyšší procentní zastoupení na celkových pasivech představují položky vlastního kapitálu, cizího kapitálu a z dlouhodobých závazků to jsou závazky ke společníkům. Podíl vlastního kapitálu na pasivech se od roku 2012 z 2,26% navýšil na celkový podíl 50,55%. Od roku 2012, kdy podíl cizích zdrojů na celkových pasivech činil 87,61%, dokázal minipivovar snížit v roce 2015 jeho zastoupení na 48,85%. Rovněž závazky ke společníkům mají klesající charakter. V roce 2012 tvořily z celkového podílu na pasivech 82,60% a v roce 2015 klesly na 32,97%. Znamená to, že podnik tvoří zisk, hradí své závazky a tím je snižuje.

Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

Pro analýzu VZZ byly vybrány jen některé položky, které jsou důležité pro podnik.

Tabulka 13 Horizontální analýza – VZZ

Položky VZZ	2015	2014	2013	2012	Změna					
	tis.	tis.	tis.	tis.	15/14		14/13		13/12	
	Kč	Kč	Kč	Kč	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	2886	2 179	1 880	398	707	32,45	299	15,90	1482	372,36
Výkonová spotřeba	1645	1 194	1 086	343	451	37,77	108	9,95	743	216,62
Osobní náklady	365	249	143	0	116	46,59	106	74,13	143	-
Daně a poplatky	169	128	110	32	41	32,03	18	16,36	78	243,75
Odpis DNM a DHM	363	340	315	176	23	6,76	25	7,94	139	78,98
Provozní VH	394	313	346	-114	81	25,88	-33	-9,54	460	-403,51
Finanční VH	-1	0	-2	-2	-1	-	2	-100	0	0
Daň z příjmů za běžnou činnost	75	60	36	0	15	25	24	66,67	36	-
VH za běžnou činnost	318	253	308	-116	65	25,69	-55	-17,86	424	-365,52
VH za účetní období	318	253	308	-116	65	25,69	-55	-17,86	424	-365,52
VH před zdaněním	393	313	344	-116	80	25,56	-31	-9,01	460	-396,55

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Na základě procentních meziročních změn můžeme opět pozorovat, že největší výkyv nastal mezi roky 2012 a 2013. V roce 2012 byl minipivovar uveden do provozu a začal prvním rokem produkovat pivo. Protože byla jeho produkce prvně uvedena na trh

až v září, minipivovar nemohl dosahovat takových nákladů a zisku, čímž vznikl velký propad mezi dvěma roky. Tržby z prodeje vlastních výrobků činí mezi roky 13/12 372,36%. Náklady meziročně 13/12 vykazují 216,62%. Provozní výsledek hospodaření, byl v roce 2012 záporný. Meziroční pokles 13/12 činí 403,51%. Výsledek hospodaření v tomto roce tvořil ztrátu a dosahoval meziroční změny -365,52%. Rok 2012 nelze objektivně srovnávat s dalšími roky hospodaření minipivovaru a to především proto, že jeho produkce započala až v posledním kvartálu tohoto roku. Nákup surovin a produkce piva je mnohonásobně nižší, z čehož plynou tak velké rozdíly mezi roky 2012 a 2013.

Od roku 2013 můžeme pozorovat stabilní vývoj, kdy lze srovnávat hospodaření s ostatními roky. Tržby z prodeje vlastních výrobků meziročně rostou. Mezi rok 14/13 se zvýšily o 15,90% a v dalším roce o 32,45%. S rostoucími tržbami rostou i náklady podniku, protože podnik musí nakupovat více surovin na výrobu a zvyšuje se i mzda sládka což se odráží v položce výkonová spotřeba. Výkonová spotřeba meziročně roste. V roce 14/13 tvoří 9,95% a v roce 15/14 o 37,77%.

Minipivovar od roku 2013 tvoří zisk. K menšímu výkyvu došlo mezi roky 14/13 kdy se výsledek hospodaření snížil o 17,86%.

Vertikální analýza výkazu zisků a ztrát

Za sumární položku jsou zvoleny tržby za prodej výrobků a služeb. Tato položka byla vybrána proto, že hlavní činností podniku je právě výroba a následný prodej svých výrobků, z něhož plyne podniku zisk.

Tabulka 14 Vertikální analýza – VZZ

Položky VZZ	2015	2014	2013	2012
Tržby za prodej výrobků a služeb	100%	100%	100%	100%
Výkonová spotřeba	57	54,80	57,77	86,18
Spotřeba materiálu a energie	31,91	27,81	31,17	43,47
Služby	25,10	26,99	26,60	42,71
Osobní náklady – mzdové N	12,65	11,43	7,61	0
Daně a poplatky	5,86	5,87	5,85	8,04
Odpisy DHM a DNM	12,58	15,60	16,76	44,22

Provozní VH	13,65	14,36	18,40	-28,64
Finanční VH	-0,03	0	-0,11	-0,50
Daň z příjmů za běžnou činnost	2,60	2,75	1,91	0
VH za běžnou činnost	11,02	11,61	16,38	-29,15
VH za účetní období	11,02	11,61	16,38	-29,15
VH před zdaněním	13,62	14,36	18,30	-29,15

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Z vertikální analýzy výkazů zisků a ztrát můžeme vidět, jak se jednotlivé položky podílí na tržbách za vlastní výrobky a služby v jednotlivých letech. S největším zastoupením se na tržbách za prodej piva nejvíce podílí výkonová spotřeba. V roce 2015 představuje zastoupení 57%, v roce 2014 54,80% a v roce 2013 57,77%. V roce 2012 jsou opět výraznější změny v procentuálním zastoupení a výkonová spotřeba představuje v tomto roce 86,18%. V roce 2012 jsou náklady podniku vyšší než výnosy a podnik netvoří zisk. Výsledek hospodaření je záporný.

V dalších letech podnik dosahuje zisku z provozní činnosti, v roce 2015 se na sumární položce podílí z 13,65% v roce 2014 ze 14,36% a v roce 2013 z 18,40%.

4.2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Čistý pracovní kapitál

Ukazatel spočítáme jako rozdíl sumy oběžných aktiv podniku a sumy krátkodobých závazků. Oběžná aktiva jsou očištěna o dlouhodobé pohledávky. Krátkodobé závazky jsou součtem krátkodobých závazků, krátkodobých bankovních úvěrů a krátkodobých finančních výpomocí. Minipivovar XY s. r. o. nevyužívá krátkodobé bankovní úvěry ani krátkodobé finanční výpomoci.

Tabulka 15 Čistý pracovní kapitál v letech 2012 – 2015 (tis. Kč)

	2015	2014	2013	2012
Oběžná aktiva	1 273	910	790	353
Krátkodobé závazky	201	190	186	1 591
ČPK	1 072	720	604	-1 238

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

V tabulce č. 15 je uveden vývoj provozního kapitálu. V hodnocených letech 2012 - 2015 se jeho výše pohybuje v kladných hodnotách, vyjma roku 2012. To je ovlivněno tím, že závazky ke společníkům jsou zařazeny do krátkodobých závazků. Ale v dalších letech je tento závazek součástí závazků dlouhodobých.

Jak je vidět z tabulky, krátkodobé závazky jsou v letech 2013 - 2015 nižší než krátkodobý majetek. Minipivovar vytváří finanční polštář, který mu umožňuje pokračovat v jeho podnikatelských aktivitách a v případě nepříznivých okolností může tyto finanční prostředky čerpat. Nejvyšší hodnota čistého pracovního neboli provozního kapitálu, je v roce 2015 ve výši 1 072 tis. Kč. S rostoucí výší ČPK roste i likvidita minipivovaru, což je způsobeno růstem krátkodobého finančního majetku. Minipivovar je solventní a schopen včas hradit své závazky.

Čisté pohotové prostředky

Tabulka 16 Čisté pohotové prostředky v letech 2012 – 2015 (tis. Kč)

	2015	2014	2013	2012
Krátkodobý finanční majetek	971	652	549	253
Krátkodobé závazky	201	190	186	1591
ČPP	770	462	363	-1 338

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Čisté pohotové prostředky značí okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Dle výsledků (tabulka č. 16), můžeme říci, že minipivovar XY s. r. o. má v letech 2013 – 2015 dostatek pohotových finančních prostředků, které mu umožňují hradit právě splatné krátkodobé dluhy. Výše čistých pohotových prostředků se každoročně zvyšuje v závislosti na jeho výsledku hospodaření.

Výkyv nastal pouze v roce 2012, kdy jsou součástí krátkodobých závazků i závazky ke společníkům, které v dalších letech účetní jednotka řadí do dlouhodobých závazků.

4.2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Ukazatele rentability

Tabulka 17 Ukazatele rentability 2012 - 2015

Rentabilita %	2015	2014	2013	2012
ROA (celkových aktiv)	21,65	17,52	19,84	-6,28
ROE (vlastního kapitálu)	34,57	41,96	88,25	-282,93
ROS (tržeb)	13,50	14,30	18,02	-28,29
Rentabilita nákladů	11,96	12,76	17,93	-20,79
Nákladovost tržeb	89,31	88,69	84,80	126,24

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Tabulka 18 Ukazatel ziskovosti stanovený na půl litru piva (Kč) 2012 - 2015

	2015	2014	2013	2012
Ziskovost na půl litru piva	1,93	1,91	2,55	-4,59

Zdroj: Účetní výkazy a interní data minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Ukazatele rentability signalizují, že minipivovar XY s. r. o. je od roku 2013 do roku 2015 ziskový. Pouze rok 2012 minipivovar nevytvořil žádný zisk, to se projevilo i v dalších analýzách.

Rentabilita aktiv dosahuje nejpříznivějších hodnot v roce 2015, kdy návratnost aktiv dosahuje 21,65%. V roce 2014 vygenerovala 1Kč aktiv 17,52 haléřů zisku a v roce 2013 19,84 haléřů zisku. Za rok 2012 aktiva nevygenerovaly žádný zisk, podnik byl ve ztrátě.

Rentabilita vlastního kapitálu zjišťuje, jakou výnosnost přináší vlastníkovvi jeho vložené prostředky. Hodnota ukazatele ROE by měla být vyšší než je výnosnost státních emitovaných dluhopisů. Za dluhopis s dobou splatnosti 15 let, při zakoupení v roce 2009, je stanovena úroková míra 5,70%. Dle tabulky č. 17 je patrné, že v letech 2013 – 2015 minipivovar dosahuje mnohonásobně vyšších hodnot, což je pro vlastníky příznivé. Na druhou stranu má ROE v hodnoceném období klesající tendenci, což nelze hodnotit pozitivně. Je nutné zvážít, jak efektivně jsou řízeny finanční prostředky.

Rentabilita tržeb říká, kolik zisku připadá na 1Kč tržeb. Hodnota ROS minipivovaru je ve sledovaném období klesající. To je ovlivněno vysokými náklady

minipivovaru, díky kterým se snižuje výše provozního výsledku hospodaření. Od roku 2013 se navýšení zisku snížilo o 4,52%.

Ukazatel nákladovosti tržeb by v hodnoceném období měl mít klesající tendenci, neboť 1Kč dokázal podnik vytvořit s menšími náklady. Minipivovar jeví opačný efekt a nákladovost tržeb se od roku 2013 zvyšuje. V roce 2013 byly náklady na 1Kč tržeb 84,80 haléřů, v roce 2015 vytvořil minipivovar 1Kč s vyššími náklady a to 89,31 haléřů. V návaznosti na tyto skutečnosti se snižuje rentabilita nákladů, která by měla v čase růst. V roce 2013 vyprodukoval minipivovar na 1Kč nákladů 18 haléřů efektu, v roce 2015 dokázal z jedné koruny vyprodukovat pouze 12 haléřů efektu. Přestože minipivovar každoročně vytváří zisk, vznikají mu s rostoucí produkcí i vyšší náklady, což se projevilo i v rentabilitách.

Dále byl ke zhodnocení zařazen doplňkový ukazatel ziskovosti půllitrového piva. Tento ukazatel používá ve jmenovateli naturální hodnotu produkce, což představuje rozdíl oproti dalším ukazatelům, které používají finanční hodnoty. Dosažené výsledky potvrzují většinu předchozích výpočtů. Nejlepších výsledků je dosaženo v roce 2013, kdy ziskovost na půllitru piva činila 2,55Kč. Druhý nejlepší výsledek je dosažen v roce 2015 se ziskovostí 1,93Kč na půl litr piva. V roce 2012 se hodnoty pohybují v záporných číslech.

Ukazatele likvidity

Tabulka 19 Ukazatele likvidity v letech 2012 - 2015

Ukazatele likvidity	2015	2014	2013	2012
1. stupeň – okamžitá	4,83	3,43	2,95	0,16
2. stupeň - pohotová	4,97	3,61	3,04	0,19
3. stupeň - běžná	6,33	4,79	4,25	0,22

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

V roce 2012 se hodnoty okamžité likvidity pohybují na kritické hranici, která byla Ministerstvem průmyslu a obchodu stanovena na 0,2. Pohotová a běžná likvidita se pohybovaly hluboko pod stanovenými hranicemi. Pivovar měl v těchto letech vysoké náklady v důsledku značných investic vynaložených do podnikání, což ovlivnilo i jeho likviditu. V následujících letech 2013 – 2015 se naopak hodnoty likvidity prvního, druhého

a třetího stupně pohybovaly nad stanovenými průměry. Je nutné dále sledovat, zdali jsou finanční prostředky dostatečně a efektivně využity při podnikání, protože peníze v hotovosti nebo na bankovních účtech nepřinášejí podniku žádný zisk.

Ukazatele aktivity

Tabulka 20 Ukazatele aktivity v letech 2012 - 2015

Ukazatele aktivity	2015	2014	2013	2012
Obrat celkových aktiv	1,61	1,22	1,10	0,22
Doba obratu zásob	34,30	37,52	42,61	50,72
Doba obratu pohledávek	2	4,5	1,71	0
Doba obratu závazků krátkodobých	17,09	22,50	13,88	31,70
Doba obratu závazků celkem	27,57	35,67	13,88	31,70

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Obrat celkových aktiv podniků by měl dosahovat minimální hodnoty 1, čím je hodnota vyšší tím lépe. Minipivovar se pohybuje lehce nad touto hodnotou, nejlepších výsledků dosahuje v roce 2015, kdy se aktiva podniku za rok obrátila 1,61 krát.

Doba obratu zásob vyjadřuje počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podnikání, než dojde k jejich spotřebě nebo prodeji. Dle odvětvové klasifikace OKEČ řadíme výrobu piva do Zpracovatelského průmyslu, dále Výroba nápojů, kde se doba obratu zásob pohybuje v letech 2012 – 2015 v rozpětí 40 – 50 dnů. Minipivovar od zahájení výroby piva v roce 2012 zkracuje každoročně dobu, po kterou jsou vázány zásoby v podnikání. V posledních dvou letech dosahuje doba obratu lepších hodnot než je oborový průměr a v roce 2015 tak doba obratu představuje 34,30 dní.

Ukazatel doba obratu pohledávek by měl být nižší než doba obratu závazků. Tuto podmínku minipivovar splňuje. Průměrný počet dní, po které podnik čeká na úhradu svých pohledávek z obchodních vztahů je 2,8 dní. Ve výpočtech jsou uvedeny pouze krátkodobé pohledávky, dlouhodobé minipivovar neeviduje. V roce 2012 dokonce nemá žádné pohledávky z obchodních vztahů.

Platební morálku podniku vyjadřuje ukazatel doby obratu závazků. Tento ukazatel v hodnocených letech kolísá. V roce 2015 byl schopen minipivovar dostát svých závazků za 27,57 dní, krátkodobé závazky byl schopen uhradit za 17,08 dní. V roce 2014 byla doba

splatnosti 22,50 dní. Naopak v roce 2013 byl minipivovar schopen uhradit své závazky krátkodobé závazky za 13,88 dní a v roce 2012 to bylo za 31,70 dní.

Ukazatele finanční stability tj. zadluženosti podniku

Tabulka 21 Ukazatele finanční stability v letech 2012 - 2015

Ukazatele zadluženosti %	2015	2014	2013	2012
Celková zadluženost	48,85	65,75	79,70	87,61
Kvóta vlastního kapitálu	50,55	33,74	20,01	2,26
Koeficient zadluženosti	96,63	194,86	398,28	3880,49
Úrokové krytí	0	0	0	0

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Celková zadluženost minipivovaru se od začátku zahájení podnikání každoročně snižuje. Z tabulky č. 20 můžeme také vidět, že minipivovar XY s. r. o. nečerpá žádný úvěr a tudíž mu nevznikají žádné úroky. Finanční prostředky, které byly do podnikání vloženy, byly vloženy samotnými vlastníky, kterým jsou finanční prostředky postupně navraceny z plynoucího zisku minipivovaru.

Ukazatel kvóty vlastního kapitálu je doplňkovým ukazatelem k celkové zadluženosti. Značí vybavenost minipivovaru vlastním kapitálem. Jelikož se snižuje každoročně celková zadluženost, které je v roce 2015 48,85%, zvyšuje se tak kvóta vlastního kapitálu podniku, která v tomto roce představuje 50,55%.

Koeficient zadluženosti vyjadřuje jaký je poměr cizích zdrojů, k vlastním zdrojům při financování firmy. Pokud dosahuje hodnota 1, znamená to, že podnik využívá vlastních a cizích zdrojů financování ve stejné výši. Koeficient zadluženosti minipivovaru se každoročně snižuje, v roce 2015 minipivovar dosahuje hodnoty 0,96 a využívá k financování více vlastních zdrojů než cizích.

4.2.4 Predikce finanční situace minipivovaru XY s. r. o.

Pro predikci finanční situace minipivovaru byly použity následující bankrotní a bonitní indexy sestavené manželé Neumaierovými pro český trh.

Bankrotní modely

Index 95

Na základě vzorce č. 3.21, je proveden výpočet daného bankrotního modelu. Nejprve je nutné si stanovit váhy pro dané odvětví.

Dle odvětvové klasifikace OKEČ řadíme výrobu piva do Zpracovatelského průmyslu. Ten se dále dělí na Výrobu potravinářských výrobků a nápojů (označení DA), kam spadá i výroba piva. Pro odvětví potravinářského průmyslu jsou stanoveny váhy, viz vzorec:

$$IN95 = 0,26 * A + 0,11 * B + 4,99 * C + 0,33 * D + 0,10 * E - 17,38 * F \quad 4.4$$

Tabulka 22 Výpočet IN95 v letech 2012 - 2015

	2015	2014	2013	2012
(A) Aktiva/cizí kapitál	0,53	0,40	0,33	0,30
(B) EBIT/nákladové úroky	0,99	0,99	0,99	0,99
(C) EBIT/celková aktiva	1,10	0,90	1	-0,30
(D) Celkové výnosy/celková aktiva	0,54	0,41	0,38	0,08
(E) Oběžná aktiva/krátkodobé závazky	0,63	0,48	0,43	0,02
(F) Závazky po lhůtě splatnosti/ výnosy	0	0	0	0
IN 95	3,79	3,18	3,13	1,09

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Dle věřitelského indexu IN 95 dosahuje minipivovar v roce 2013 – 2015 výsledků vyšších než je hodnota 2. Dle těchto výpočtů lze předpovídat uspokojivou finanční situaci a minipivovar nemá problémy hradit své závazky. Je schopen dostát svých závazků vůči věřitelům, kterými jsou v tomto případě majitelé podniku. V roce 2012 se nachází na spodní hranici šedé zóny tj. hodnoty 1. Tento rok nelze objektivně hodnotit, protože minipivovar nevyráběl pivo celý rok, ale až v poslední kvartálu tohoto roku.

Index IN99

Je vypočten na základě vzorce 3.22 uvedeného v rešeršní části diplomové práce.

Tabulka 23 Výpočet IN99 v letech 2012 - 2015

	2015	2014	2013	2012
(A) Aktiva/cizí kapitál	-0,03	-0,03	-0,02	-0,02
(C) EBIT/celková aktiva	1,01	0,82	0,91	-0,27
(D) Celkové výnosy/celková aktiva	0,79	0,60	0,56	0,12
(E) Oběžná aktiva/krátkodobé závazky	0,10	0,07	0,06	$3,3 \cdot 10^{-3}$
IN99	1,86	1,46	1,51	-0,17

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Zde se nám opět potvrzuje, že podnik od roku 2013 tvoří hodnotu, tj. tvoří zisk. Tento bonitní index je doplňkem k bankrotnímu IN95, který říká, že podnik je schopen dostát svých závazků k věřitelům a dle IN99 tvoří hodnotu pro vlastníky. V roce 2012 dosahuje hodnoty nižší než je 0,684 a netvoří žádnou hodnotu ekonomického zisku. To se nám potvrdilo na základě všech propočtů.

Index IN05

Pro výpočet IN05 byl použit vzorec č. 3.24, který je obsahem rešerše.

Tabulka 24 Výpočet IN05 v letech 2012 - 2015

	2015	2014	2013	2012
(A) Aktiva/cizí kapitál	0,27	0,20	0,16	0,15
(B) EBIT/nákladové úroky	0,36	0,36	0,36	0,36
(C) EBIT/celková aktiva	0,87	0,71	0,79	-0,24
(D) Celkové výnosy/celková aktiva	0,34	0,26	0,24	0,05
(E) Oběžná aktiva/krátkodobé závazky	0,57	0,43	0,38	0,02
IN05	2,41	1,70	1,94	0,34

Zdroj: Účetní výkazy minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Index IN05 je spojením výše uvedených indexů. Na základě výpočtu IN05 lze konstatovat, že nejlépe si minipivovar vedl v letech 2015 a 2013. Vypočtené hodnoty jsou větší než 1,6, a na základě tabulky č. 7 Hranice pro klasifikaci podniků dle IN05, můžeme předvídat uspokojivou finanční situaci minipivovaru. Rok 2014 se nachází na hranici šedé

zóny. Minipivovar neproказuje žádné finanční problémy, a proto není důvod se obávat vážnějších problémů. V roce 2012 vypočtená hodnota IN05 dosahuje 0,34. V porovnání s tabulkou č. 7 Hranice pro klasifikaci plyne, že pokud je IN menší než 0,9 značí to pro podnik finanční problémy. Tento rok nelze posuzovat, jak už bylo zmíněno výše. Produkce piva započala až v září a minipivovaru tedy neplynuly příjmy po celý rok.

4.3 Kalkulace nákladů

Tato část diplomové práce se bude zabývat provozní oblastí podniku a jeho nákladovou stránkou.

Podniky výrobního charakteru mají vysoké náklady na technologie, umístění provozu, pracovní sílu, nákup surovin a spotřebu energie. Proto bude provedena kalkulace nákladů, která slouží jako důležitý nástroj zajištění informací pro ekonomickou oblast rozhodování, dále je důležitým nástrojem pro tvorbu cen, protože cena je tvůrcem zisku podniku.

Kalkulace úplných nákladů bude stanovena pro roky 2012 - 2015 na 1 litr nejprodávanějšího piva minipivovaru, kterým je světlý ležák plzeňského typu.

Světlý ležák se na celkové produkci minipivovaru XY s. r. o. podílí ze 75 – 87% v závislosti na zkoumaných letech. Zbylá procenta 13 – 25% jsou zastoupena výrobou piv tmavý ležák, polotmavý speciál s přídavkem nakuřovaného sladu, pivo pšeničné, pivo zázvorové, IPA a English Porter, kdy se jejich nabídka v jednotlivých měsících liší.

Se zvyšujícím se ročním výstavem piva, se lehce snižuje produkce světlého ležáku a rozšiřuje se nabídka dalších piv. Mezi často vařená piva můžeme dále zařadit pivo zázvorové, tmavý ležák a pivo IPA.

Světlý ležák je 12° pivo plzeňského typu. Základními surovinami pro výrobu jsou voda, slad a chmel. Minipivovar XY s. r. o. odebírá obecní vodu, která splňuje kritéria jakosti pitné vody a lze ji použít na výrobu piva. Za hektolitr vody minipivovar zaplatí 5Kč.

Další surovinou pro výrobu piva je slad, který je nakoupen od místní sladovny, a jeho kvalita je bedlivě hlídána a proto má tak dobré jméno. Plzeňský slad je vyráběn z českých odrůd dvouřadých sladovnických ječmenů. Cena nakupovaného sladovnického ječmene se pohybuje okolo 12 000Kč/tunu.

Odrůda chmele, který je používán pro výrobu světlého ležáku, je Žatecký poloraný červeňák. ŽPČ je nejvíce pěstovaným a prodávaným chmelem v ČR. Dle odborníků je vhodný pro výrobu piva plzeňského typu, kterému dodává jemnou hořkost a chmelové aroma. Minipivovar nakupuje granulovaný chmel. Cena, za kterou nakupuje 1kg se pohybuje okolo 400Kč/kg.

Poslední ingredience, která je přidávána do piva jsou kvasinky. Pivo je přečerpáno z varny na spilku potrubím, kde je cestou ochlazeno na zákvasnou teplotu. V otevřených kvasných kádích pak probíhá proces hlavního kvašení. Zde se přidávají spodní pivovarské kvasinky a při teplotě do 10°C kvasí. Po hlavním kvašení je pivo přečerpáno do ležáckých tanků, kde probíhá proces dokvašování a zrání. Doba dokvašování je okolo 3 – 5 týdnů. Minipivovar nakupuje kvasinky od pivovarů v průměru za cenu 50Kč/litr.

Další nákladové položky, které vznikají minipivovaru při provozu a vaření piva jsou stanoveny v kalkulaci úplných nákladů na 1 litr sudového piva světlého 12°ležáku.

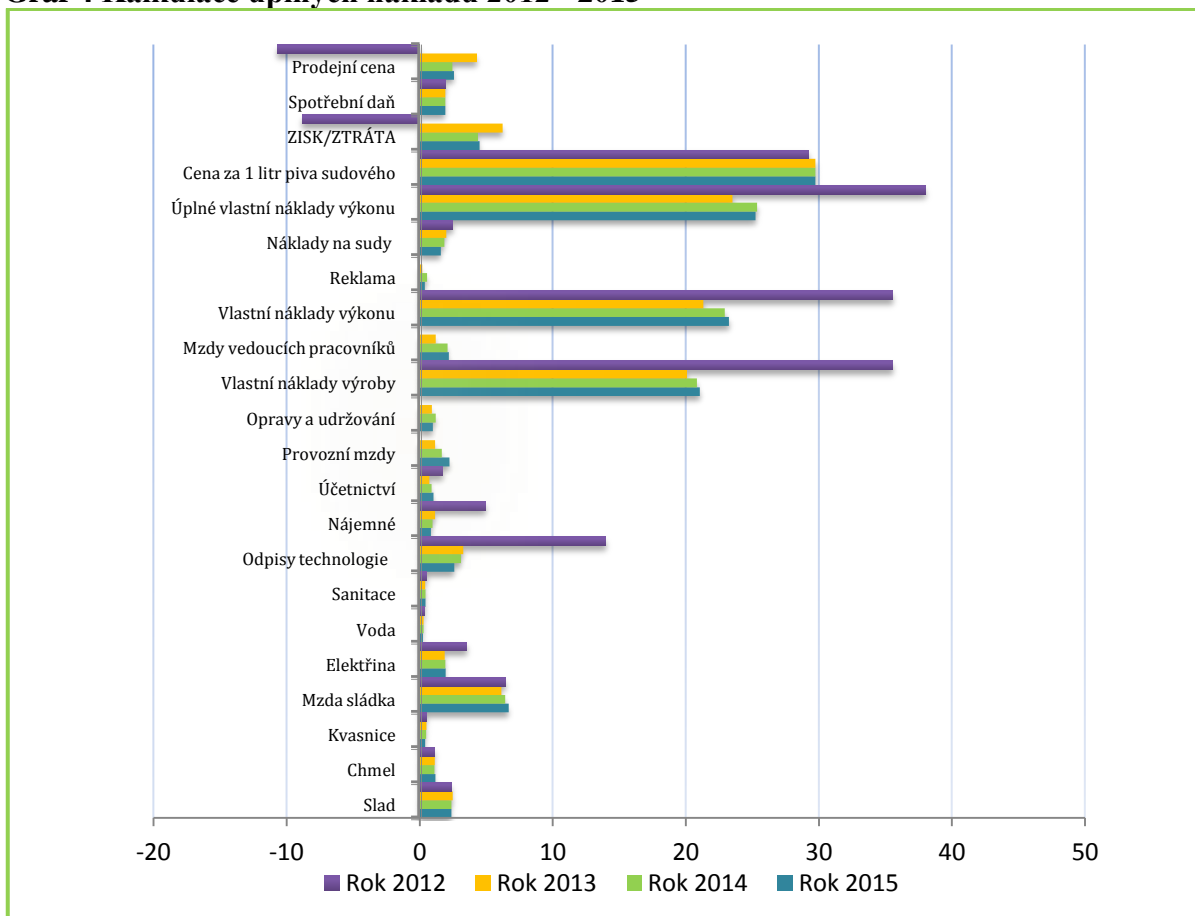
Tabulka 25 Úplná kalkulace nákladů na 1 litr sudového piva (v Kč)

	2015	2014	2013	2012
1. Přímý materiál				
Slad	2,39	2,38	2,49	2,37
Chmel	1,18	1,11	1,14	1,12
Kvasnice	0,41	0,48	0,50	0,51
2. Přímé mzdy				
Mzda sládka	6,69	6,43	6,14	6,43
3. Ostatní přímé náklady				
Elektřina	1,95	1,93	1,88	3,54
Voda	0,24	0,29	0,30	0,38
Sanitace	0,43	0,45	0,41	0,53
4. Výrobní režie				
Odpisy technologie	2,61	3,12	3,27	13,98
Nájemné	0,86	0,96	1,17	4,94
Účetnictví	1,05	0,90	0,72	1,75
Provozní mzdy	2,25	1,66	1,17	0
Opravy a udržování	1,00	1,2	0,91	0
Vlastní náklady výroby	21,06	20,85	20,10	35,55
5. Správní režie				
Mzdy vedoucích pracovníků	2,19	2,09	1,22	0
Vlastní náklady výkonu	23,25	22,94	21,32	35,55

6. Odbytová režie				
Reklama	0,40	0,57	0,19	0
Náklady na sudy	1,6	1,85	2	2,5
Úplné vlastní náklady výkonu	25,25	25,36	23,51	38,05
Cena za 1 litr piva sudového	29,75	29,75	29,75	29,25
7. ZISK/ZTRÁTA	4,50	4,39	6,24	-8,8
Spotřební daň	1,92	1,92	1,92	1,92
Prodejní cena	2,58	2,47	4,32	-10,72

Zdroj: Interní data minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

Graf 4 Kalkulace úplných nákladů 2012 - 2015

Zdroj: Interní data minipivovaru XY s. r. o., (vlastní zpracování, 2016)

V tabulce č. 25 je provedena komparace nákladů dle typového kalkulačního vzorce v letech 2012 – 2015. V grafu č. 4 můžeme vidět srovnání jednotlivých nákladových položek ve zkoumaných letech

Rozvrhovou základnou je počet vystavených litrů světlého ležáku v jednotlivých letech. V roce 2015 bylo vystaveno 61 673 litrů, v roce 2014 52 386 litrů 12° piva, v roce 2013 48 991 litrů, a pro rok 2012 10 954 litrů piva světlý ležák.

Z kalkulace je patrné, že nejnákladnější položkou při výrobě piva je pracovní síla. Sládek je v minipivovaru nepostradatelnou osobou, jehož zkušenosti jsou odrazem ve výrobě piva. Mzda sládka se na 1 litr piva pohybuje okolo 6Kč. Sládek je odměňován na základě uvařeného piva. Měsíční mzda sládka se v průměru let 2013 - 2015 pohybuje okolo 37 000Kč v závislosti na vyprodukovaném pivu.

Vysokou hodnotu tvoří náklady na odpis pořízené technologie. Tyto náklady se každým rokem snižují, jejich výše je rozvržena na celkovou produkci, čímž s vyšší produkcí připadá na 1 litr piva nižší náklad.

Dalšími nákladnými položkami je nákup sladu, náklady na sudy, spotřební daň, která na 1 litr 12° piva činí 1,92Kč.

Pokud srovnáme výsledky meziročně, rok 2012 vykazuje ztrátu. Náklady podniku byly vyšší než jeho tržby. To je především dáno tím, že minipivovar začal pivo vyrábět v posledním kvartálu roku 2012 a tedy nelze objektivně posoudit náklady s následujícími roky. Ve sledovaných letech podnik vykazuje zisk. Nejnižšího zisku je dosaženo v roce 2014, v tomto roce minipivovar vynaložil vyšší náklady na reklamu, nakoupil trička a reklamní předměty s jeho logem. Dále investoval a nakoupil CK tanky, což se odrazilo ve výši odpisů a s tím i souvisejícími náklady na opravu a údržbu.

V roce 2013 vykazuje minipivovar nejnižší úplné náklady výkonu, a to 23,51Kč/litr sudového piva. V roce 2015 jsou úplné náklady výkonu stanoveny na 25,25Kč.

Cena, za kterou je na trhu prodáván 1 litr sudového 12°piva je 36Kč s DPH a od roku 2013 minipivovar prodává pivo se stejnou cenou.

V tabulce úplné kalkulace nákladů si lze všimnout, že minipivovar nemá žádné náklady na odbyt své produkce. Pokud má zákazník o pivo zájem, musí si ho přijet sám vyzvednout. Minipivovaru tak odpadají další náklady na pořízení a údržbu tj. provoz automobilu a na pracovní sílu, které by opět snížily zisk podniku.

Pro minipivovar XY s. r. o. je dobrým ukazatelem kvality, že si zákazníci a obchodníci pro pivo sami přijdou. Značí to, že pivo z této produkce je kvalitní, poctivé a je o něj na trhu zájem.

5 Zhodnocení výsledků

Hlavním cílem diplomové práce bylo zhodnotit hospodaření minipivovaru XY s. r. o. a stanovit případné návrhy na zlepšení ekonomického fungování.

Tohoto cíle bylo dosaženo zejména prostřednictvím metod finanční analýzy, která čerpala data z účetních výkazů minipivovaru. Na základě vnitropodnikových dat minipivovaru byla stanovena kalkulace nákladů na jednotku produkce. Analýza minipivovaru XY s. r. o. byla provedena v období let 2012 – 2015.

V praktické části diplomové práce byla uvedena měsíční produkce minipivovaru XY s. r. o. v letech 2012 – 2015. Od září roku 2012, kdy minipivovar prvně uvařil a prodal svou produkci, se jeho roční výstav každoročně zvyšoval a v roce 2015 dosáhl výstavu 826hl/rok.

Na celkové produkci minipivovaru se nejvíce podílí světlý 12°ležák, který tvoří 75 – 87% produkce v závislosti na zkoumaných letech. Zbýlá procenta 13 – 25% jsou zastoupena výrobou piv tmavý ležák, polotmavý speciál s přídavkem nakuřovaného sladu, pivo pšeničné, pivo zázvorové, IPA a English Porter, kdy se jejich nabídka v jednotlivých měsících liší. Se zvyšujícím se ročním výstavem piva, se lehce snižuje produkce světlého ležáku a rozšiřuje se nabídka dalších piv. Mezi často vařená piva můžeme dále zařadit pivo zázvorové, tmavý ležák a pivo IPA.

Měsíční výstavy piva prokázaly, že se v analyzovaném minipivovaru projevila sezónnost ve výrobě a prodeji piva, která je pro pivovarnictví charakteristická. Tato sezónnost byla ověřena lineárním regresním modelem, který zkoumal vztah závislosti výstavu piva na teplotě vzduchu. Lineární regresní model na hladině významnosti $\alpha = 99\%$ stanovil, že model je statisticky významný a výstav a prodej je ovlivněn počasím, kdy se zvyšující se teplotou vzduchu roste poptávka po pивní produkci. Koeficient determinace dosahuje pouze 32,31% což může znamenat, že výstav piva je ovlivněn i jinými faktory. Ke zvýšení produkce minipivovaru dochází také v zimních měsících. Je to období vánočních svátků, oslav konce roku a poptávka po pivu v této době roste. Dalším obdobím, kdy dochází k růstu produkce, je měsíc duben. Zde je nárůst výstavu piva ovlivněn příchodem velikonočních svátků. Na základě výstupů ze software Gretl lze také konstatovat, že změní-li se teplota o 1°C, zvýší se výstav piva o 1,4162hl, za podmínek ceteris paribus.

Z horizontálního a vertikálního rozboru rozvahy plyne stabilní vývoj položek aktiv a pasiv s jeho mírným růstem. Od roku 2012 se změnilo procento zastoupení na aktivech a pasivech minipivovaru. Na aktivech se v roce 2012 nejvíce podílí dlouhodobý majetek ve výši 63,22 %, a to proto, že v tomto roce byla nakoupena technologie na výrobu piva. Dlouhodobý majetek má klesající charakter, protože je odepisován v důsledku svého opotřebení a tím se snižuje jeho hodnota v účetnictví. Jeho procentní zastoupení představuje v roce 2015 29,53%. Naopak oběžná aktiva mají rostoucí tendenci. V roce 2012 je jejich podíl na aktivech 19,44% a v roce 2015 představuje zastoupení 69,95%. Procentní zvýšení podílu oběžných aktiv značí, že minipivovar nakupuje suroviny a zvyšuje svou produkci, což je pozitivní. V důsledku toho došlo i ke zvýšení krátkodobého finančního majetku, který v roce 2015 vzrostl na 53,35%.

Na pasivech minipivovaru se největší měrou podílí vlastní kapitál, který má rostoucí tendenci. V roce 2013 činí 20,01% podílu na pasivech a v roce 2015 to je 50,55%. Naopak cizí zdroje financování se od roku 2012 každoročně snižují. V roce 2012 je podíl cizího kapitálu na pasivech minipivovaru 87,61% a v roce 2015 48,85%. Tím se rovněž snižují závazky ke společníkům, které klesly v roce 2015 na 32,97%. Výpočty a výsledky těchto analýz ukazují na to, že minipivovar dosahuje v letech 2013 až 2015 kladného výsledku hospodaření minipivovaru, hradí své závazky a tím je snižuje.

Při sledování procentních meziročních změn minipivovaru, lze pozorovat největší výkyv v letech 2013/2012 a to jak při analýze rozvahy tak i výkazu zisků a ztrát. V roce 2012 byl minipivovar uveden do provozu a začal prvním rokem produkovat pivo. Protože byla jeho produkce prvně uvedena na trh až v září, minipivovar nemohl dosahovat takových nákladů a zisku, čímž vznikl velký propad mezi dvěma roky. Tržby z prodeje vlastních výrobků činí mezi roky 13/12 372,36%. Náklady meziročně 13/12 vykazují 216,62%. Provozní výsledek hospodaření, byl v roce 2012 záporný. Meziroční pokles 13/12 činí 403,51%. Výsledek hospodaření v tomto roce tvořil ztrátu a dosahoval meziroční změny -365,52%. Rok 2012 nelze objektivně srovnávat s dalšími roky hospodaření minipivovaru a to především proto, že jeho produkce započala až v posledním kvartálu tohoto roku. Nákup surovin a produkce piva je mnohonásobně nižší z čehož plynou tak velké rozdíly mezi roky 2012 a 2013.

Od roku 2013 můžeme pozorovat stabilní vývoj, kdy lze srovnávat hospodaření s ostatními roky. Tržby z prodeje vlastních výrobků meziročně rostou, mezi roky 15/14

se zvýšily o 32,45%. S rostoucími tržbami rostou i náklady podniku, protože podnik musí nakupovat více surovin na výrobu a zvyšuje se i mzda sládka což se odráží v položce výkonová spotřeba. Výkonová spotřeba meziročně roste. V roce 14/13 tvoří 9,95% a v roce 15/14 o 37,77%. Minipivovar od roku 2013 tvoří zisk. K menšímu výkyvu došlo mezi roky 14/13 kdy se výsledek hospodaření snížil o 17,86%.

Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztrát můžeme největší zastoupení na tržbách za prodej piva sledovat v podílu výkonové spotřeby. V roce 2015 představuje zastoupení 57%, v roce 2014 54,80% a v roce 2013 57,77%. Minipivovar dosahuje v těchto letech zisku z provozní činnosti, v roce 2015 se na sumární položce podílí z 13,65% v roce 2014 ze 14,36% a v roce 2013 z 18,40%.

Analýza rozdílových ukazatelů prokázala z výpočtů čistého pracovního kapitálu, že minipivovar tvoří dostatečný finanční polštář pro případ nepříznivých okolností. S rostoucí výší ČPK roste i likvidita minipivovaru, což je způsobeno růstem krátkodobého finančního majetku. Minipivovar je solventní a schopen včas hradit své závazky.

Čisté pohotové prostředky značí okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Jejich výše je vysoká a minipivovar je schopen hradit právě splatné závazky. Pouze rok 2012 se hodnoty okamžité likvidity pohybovaly na kritické hranici, která byla Ministerstvem průmyslu a obchodu stanovena na 0,2. Pivovar měl v těchto letech vysoké náklady v důsledku značných investic vynaložených do podnikání, což ovlivnilo i jeho likviditu.

Ukazatele rentability potvrzují předchozí výsledky minipivovaru XY s. r. o., který od roku 2013 do roku 2015 vykazuje zisk. Pouze rok 2012 byl pro minipivovar ztrátový, což se projevilo i v dalších analýzách. Rentabilita aktiv dosahuje nejpříznivějších hodnot v roce 2015, kdy návratnost aktiv dosahuje 21,65%. V roce 2014 vygenerovala 1Kč aktiv 17,52 haléřů zisku a v roce 2013 19,84 haléřů zisku. Za rok 2012 aktiva nevygenerovaly žádný zisk, podnik byl ve ztrátě. Ukazatel ROE je vyšší, než je výnosnost státních emitovaných dluhopisů, to je pro vlastníky příznivé. Na druhou stranu má ROE v hodnoceném období klesající tendenci, což způsobuje zvyšování hodnoty vlastního kapitálu. Hodnota rentability tržeb má ve sledovaném období klesající charakter. To je ovlivněno vysokými náklady minipivovaru, které snižují výsledek hospodaření z provozní činnosti. Od roku 2013 se tak navýšení zisku snížilo o 4,52%.

Ukazatel nákladovosti tržeb by v hodnoceném období měl mít klesající tendenci, neboť 1Kč dokázal podnik vytvořit s menšími náklady. Minipivovar jeví opačný efekt a nákladovost tržeb se od roku 2013 zvyšuje. V roce 2013 byly náklady na 1Kč tržeb 84,80 haléřů, v roce 2015 vytvořil minipivovar 1Kč s vyššími náklady a to 89,31 haléřů. V návaznosti na tyto skutečnosti se snižuje rentabilita nákladů, která by měla v čase růst. V roce 2013 vyprodukoval minipivovar na 1Kč nákladů 18 haléřů efektu, v roce 2015 dokázal z jedné koruny vyprodukovat pouze 12 haléřů efektu. Minipivovar každoročně vytváří zisk, ale zároveň stále zvyšuje svou produkci, čímž se mu zvyšují i náklady a to se odrazilo v rentabilitách.

Obrat celkových aktiv podniků by měl dosahovat minimální hodnoty 1, čím je hodnota vyšší tím lépe. Minipivovar se pohybuje lehce nad touto hodnotou, nejlepších výsledků dosahuje v roce 2015, kdy se aktiva podniku za rok obrátila 1,61 krát.

Doba obratu zásob se v odvětví zpracovatelského průmyslu pohybuje v rozpětí 40 – 50dní. V posledních dvou letech dosahuje doba obratu minipivovaru lepších hodnot než je oborový průměr a v roce 2015 tak doba obratu představuje 34,30 dní.

Ukazatel doba obratu pohledávek je 2,8 dní a ukazatel doby obratu závazků, který říká, jak rychle je minipivovar schopen uhradit své závazky se pohybuje do 1 měsíce tj. 31 dní.

Celková zadluženost minipivovaru se od začátku zahájení podnikání každoročně snižuje. Minipivovar XY s. r. o. nečerpá žádný úvěr a tudíž mu nevznikají žádné úroky. Finanční prostředky, které byly do podnikání vloženy, byly vloženy samotnými vlastníky, kterým jsou finanční prostředky postupně navraceny z plynoucího zisku minipivovaru.

Ukazatel kvóty vlastního kapitálu značí vybavenost minipivovaru vlastním kapitálem. Jelikož se snižuje každoročně celkové zadlužení, které je v roce 2015 48,85%, zvyšuje se tak kvóta vlastního kapitálu podniku, která v tomto roce představuje 50,55%.

Koeficient zadluženosti vyjadřuje jaký je poměr cizích zdrojů, k vlastním zdrojům při financování firmy. Pokud dosahuje hodnota 1, znamená to, že podnik využívá vlastních a cizích zdrojů financování ve stejné výši. Koeficient zadluženosti minipivovaru se každoročně snižuje, v roce 2015 minipivovar dosahuje hodnoty 0,96 a využívá k financování více vlastních zdrojů než cizích.

Celkové hospodaření minipivovaru je hodnoceno dle bonitních a bankrotních modelů. Index IN95 hodnotí období let 2013 – 2015 jako uspokojivé, kdy je minipivovar

schopen hradit své závazky nejen vůči věřitelům. Bonitní index IN99 je doplňkem k IN95. Dle IN99 tvoří minipivovar v letech 2013 – 2015 ekonomický zisk a hodnotu pro vlastníky.

V roce 2012 dosahuje hodnoty nižší než je 0,684 a netvoří žádnou hodnotu ekonomického zisku. To se nám potvrdilo na základě všech propočtů.

Index IN05 je spojením výše uvedených indexů a potvrzuje výsledky předchozích indexů, které hodnotí roky 2013 a 2015 jako ziskové s dobrou finanční situací. Rok 2014 se dle IN05 nachází na hranici šedé zóny. Minipivovar neproказuje žádné finanční problémy, a proto není důvod se obávat vážnějších problémů. V roce 2012 vypočtená hodnota IN05 dosahuje hodnoty 0,34. V porovnání s hranicí pro klasifikaci plyne, že pokud je IN menší než 0,9 značí to pro podnik finanční problémy. Tento rok nelze posuzovat, jak už bylo zmíněno výše. Produkce piva započala až v září a minipivovaru tedy neplynuly příjmy po celý rok.

Na základě stanovení kalkulace úplných nákladů na nejprodávanější pivo minipivovaru, kterým je 12° ležák plzeňského typu bylo zjištěno, že nejvyšší nákladová položka tvoří mzda sládků, a v roce 2015 představuje až 6,69Kč na jeden litr piva. Sládek je odměňován na základě uvařeného piva. Měsíční mzda se tak v průměru let 2013 - 2015 pohybuje okolo 37 000Kč v závislosti na vyprodukovaném pivu. Vysokou nákladovou položku tvoří odpis technologie. Tyto náklady se každým rokem snižují v důsledku rozvržení jejich výše na celkovou produkci, čímž s vyšší produkcí připadá na 1 litr piva nižší náklad. Dalšími nákladnými položkami je nákup sladu, náklady na sudy, spotřební daň, která na 1 litr 12° piva činí 1,92Kč.

Cena, za kterou je na trhu prodáván 1 litr sudového 12° piva je 36Kč s DPH a od roku 2013 minipivovar prodává pivo se stejnou cenou. Zisk, kterého dosahuje při prodeji 12° sudového ležáku tvoří v letech 2015 2,58Kč na 1 litr piva a v roce 2013 měl minipivovar na 1 litru zisk 4,32Kč.

6 Závěr

V analyzovaném období let 2013 – 2015 lze hodnotit hospodaření minipivovaru pozitivně. Každým rokem dosahuje kladného výsledku hospodaření, s výjimkou roku 2012. Tento rok vykazuje záporný výsledek hospodaření, ale protože minipivovar započal svou produkci v posledním kvadrátu roku 2012, nelze jeho hospodaření v tomto roce objektivně posoudit.

Již od počátku zahájení výroby se minipivovaru každoročně zvyšuje jeho roční výstav, který je v roce 2015 826 hektolitrů. Oproti roku 2013 se tento výstav zvýšil o celých 222 hektolitrů, což představuje nárůst produkce o 27%. Minipivovar by si rád udržel roční hranici výstavu pohybující se okolo 1000 hektolitrů a to jednak z kapacitních důvodů, ale také proto, že by rád zachoval tradiční výrobu poctivého a kvalitně vařeného piva. Jedině takto si může do budoucna udržet své zákazníky.

Dle odhadů odborníků z oboru pivovarnictví, jsou prognózy takové, že počet minipivovarů se na trhu má zvyšovat na 600. Někteří dokonce tvrdí, že se jejich počet v horizontu pěti let, zvýší až na 1000 minipivovarů. V důsledku toho dojde ke zvýšení konkurence v odvětví a otázkou pak bude, jak se samotní provozovatelé budou schopni vyrovnat s konkurencí a jak si udrží svoji pozici na trhu.

Minipivovar XY s. r. o. nabízí kvalitní piva a o jeho produkci je na trhu zájem. Jedním z dobrých ukazatelů, vypovídajících o jakosti nabízených piv je, že si zákazníci a obchodníci pro pivo přijdou sami na místo, kde minipivovar provozuje svou činnost.

Tento způsob prodeje, minipivovaru snižuje náklady, které jsou ve výrobním podniku i přesto vysoké. Kalkulací bylo zjištěno, že se úplné náklady minipivovaru na 1 litr sudového 12° piva světlý ležák pohybují v rozpětí 25 – 27Kč/l. Při prodejní ceně 36Kč za litr piva s DPH, se zisk z litru pohybuje okolo 2,5 – 4,3Kč. Na základě ukazatele ziskovosti, byla vypočtena rentabilita na půllitr piva (bez ohledu na druh prodaného piva minipivovaru). Ziskovost se pohybuje okolo 1,9 – 2,5 Kč na půl litr piva.

Jestliže si minipivovar udrží tuto pozici, je pravděpodobné, že by se zvyšující konkurence nemusel tolik obávat. Je také ale potřeba vnímat potřeby trhu, zákazníků a umět se přizpůsobit jejich požadavkům, což minipivovarům nečiní velké problémy oproti průmyslovým gigantům. V důsledku nižší produkce, jsou schopni lépe reagovat na potřeby trhu.

Pro úspěšné fungování a hospodaření minipivovaru nelze opomenout to, že by minipivovar měl mít schopné vedení a také kvalifikovaného sládka, který svému oboru rozumí a zároveň ho profese baví. Protože právě sládek, dělá jméno minipivovaru a ovlivňuje kvalitu nabízeného piva.

7 Seznam použitých zdrojů

- [1] JINDŘICH, Vladimír. *100 nejlepších malých a středních pivovarů*. Praha: Bondy, 2015. ISBN 978-80-88073-09-3.
- [2] POLÁK, Milan. *Pražské pivovárky a pivovary*. Praha: Libri, 2003. ISBN 80-7277-193-0.
- [3] BĚLOHOUBEK, Antonín. *Pivovarnictví*. Díl první. Praha: V komisí knihkupectví dra. Grégra a Fred. Dattla., 1874.
- [4] VERHOEFR, Berry. *Velká encyklopedie piva*. Čestlice: Rebo Productions, 2003. ISBN 80-7234-283-5.
- [5] STANĚK, Josef. *Blahoslavený sládek - kapitoly z dějin piva*. 1. vydání. Praha: Astra, 1984. ISBN 80-7185-188-4.
- [6] BASAROVA, G. et al. *Pivovarství - teorie a praxe výroby piva*. Vydavatelství VŠCHT Praha, 2010. ISBN 978-80-7080-734-7.
- [7] BRIGGS, D. et al. *Brewering - Science and practice*. CRC Press LLC, 2004. ISBN 0-8493-2547-1.
- [8] BASAROVA, G. – HLAVACEK, I. *České pivo*. NUGA, 1998. ISBN 80-85903-08-3.
- [9] PILAŘOVÁ, Ivana, Jana PILÁTOVÁ. *Účetní závěrka Základ daně Finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2016*. 8. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: 1. VOX a. s., 2016. ISBN 978-80-87480-50-2.
- [10] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
- [11] SYNEK, Miloslav, Eva KISLINGEROVÁ a kol. *Podniková ekonomika*. 6. přepracované a doplněné vydání. Praha: Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.
- [12] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vydání. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [13] LANDA, Martin. *Jak číst finanční výkazy: [analýza účetních výkazů, hodnocení finanční výkonnosti, měření efektivnosti investic: případové studie, příklady, koncepce podnikového účetního systému]*. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1994-5.
- [14] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualizované vydání. Brno: Computer Press a. s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

- [15] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [16] ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.
- [17] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [18] J. FABOZZI, FRANK a PAMELA P. PETERSON. *Financial management and Analysis*. Second edition. Canada: John Wiley & Sons, Inc., 2003. ISBN 0-471-23484-2.
- [19] ŘEZBOVÁ A KOLEKTIV, Helena. *Cvičení z ekonomiky podniků pro obor Podnikání a administrativa*. První. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze Provozně ekonomická fakulta, 2009. ISBN 978-80-213-1619-5.
- [20] BASAŘOVÁ, Gabriela. Profesor pražské techniky Carl Joseph Napoleon Balling. *Kvasný průmysl* [online]. 2005, (4) [cit. 2016-10-10]. Dostupné z: <http://www.kvasnyprumysl.cz/>
- [21] MAIER, Tomáš a Aneta FABIÁNOVÁ. Ekonomické aspekty vzniku restauračního minipivovaru. *Kvasný průmysl* [online]. 2011, (9) [cit. 2016-10-04]. DOI: 10.18832/kp2011037. Dostupné z: <http://www.kvasnyprumysl.cz>
- [22] HRADECKÝ, Mojmír, Jiří LANČA a Ladislav ŠIŠKA. *Manažerské účetnictví*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2471-3.
- [23] NEUMAIEROVÁ, Inka a Ivan NEUMAIER. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishig a. s., 2002. ISBN 80-247-0125-1.

Internetové zdroje:

- [24] <http://beerweb.cz/>
- [25] <http://svet-piva.cz/>
- [26] <http://pivovary.info/>
- [27] <http://pividky.cz/>
- [28] <http://beerresearch.cz/>
- [29] <http://www.czhops.cz/>
- [30] <http://www.pivovarferdinand.cz/>

[31] <https://www.brewersassociation.org/>

[32] <http://pivniobzor.cz/>

[33] <http://eagri.cz>

[34] <http://portal.chmi.cz/>

[35] <http://www.statsoft.cz/>

[36] <http://homel.vsb.cz/>

[37] <http://www.mpo.cz/>

[38] <https://czso.cz/>

[39] <http://www.finanalysis.cz/>

[40] <http://www.tyden.cz>

[41] <http://www.apic-ak.cz/>

[42] <http://retailnews.cz>

Ostatní zdroje:

[43] Zákon č. 115/1948 Sb. o znárodnění dalších průmyslových a jiných výrobních podniků a závodů v oboru potravinářském a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků tohoto oboru.

[44] Zákon č. 353/2003 Sb. tj. zákon o spotřebních daních

[45] Zákon č. 335/1997 Sb., oddíl 3 §11 a)

8 Přílohy

I.Příloha – Rozvaha minipivovaru XY s. r. o. 2012 – 2015

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších	ROZVAHA (BILANCE) 2012 - 2015 (v celých tisících Kč)	Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky Minipivovar XY s. r. o.
	IČ	Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky 0 0

označ a	AKTIVA b	řád c				
			2015	2014	2013	2012
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	1 820	1 787	1 744	1 816
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	538	866	949	1 148
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř.05 až 12)	004	0	0	0	0
B. I. 1	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
3	Software	007	0	0	0	0
4	Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
5	Goodwill	009	0	0	0	0
6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř.14 až 22)	013	538	866	949	1 148
B. II. 1	Pozemky	014	0	0	0	0
2	Stavby	015	0	0	0	0
3	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	016	521	840	949	1 148
4	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
5	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	0	0	0	0
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	17	26	0	0
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	0	0	0	0
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	0	0	0	0
B. III. 1	Podíly - ovládaná osoba	024	0	0	0	0
2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	0	0	0	0
4	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	027	0	0	0	0
5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
6	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

označ a	AKTIVA b	řád c				
			2015	2014	2013	2012
			C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	1 273
C. I.	Zásoby (ř.33 až 38)	032	275	225	224	56
C. I. 1	Materiál	033	114	97	102	17
2	Nedokončená výroba a polotovary	034	109	109	116	37
3	Výrobky	035	17	19	6	2
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	0	0	0	0
5	Zboží	037	35	0	0	0
6	Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0	0	0	0
C. II. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041	0	0	0	0
3	Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
4	Pohledávky za společníky	043	0	0	0	0
5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	0	0	0	0
6	Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
7	Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
8	Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	27	33	17	44
C. III. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	049	16	27	9	0
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050	0	0	0	0
3	Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
4	Pohledávky za společníky	052	0	0	0	0
5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
6	Stát - daňové pohledávky	054	7	1	4	3
7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	4	5	4	41
8	Dohadné účty aktivní	056	0	0	0	0
9	Jiné pohledávky	057	0	0	0	0
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	971	652	549	253
C. IV. 1	Peníze	059	106	116	81	77
2	Účty v bankách	060	865	536	468	176
3	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
4	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	9	11	5	315
D. I. 1	Náklady příštích období	064	9	11	5	315
2	Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
3	Příjmy příštích období	066	0	0	0	0

označ a	PASIVA b	řád c	2015	2014	2013	2012
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 88 + 122)	067	1 820	1 787	1 744	1 816
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 80 + 83 + 87 - 88)	068	920	603	349	41
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	200	200	200	200
1	Základní kapitál	070	200	200	200	200
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	0	0	0	0
3	Změny základního kapitálu	072	0	0	0	0
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 79)	073	0	0	0	0
A. II. 1	Ážio	074	0	0	0	0
2	Ostatní kapitálové fondy	075	0	0	0	0
3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	0	0	0	0
4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	077	0	0	0	0
5	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	078	0	0	0	0
6	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	079	0	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku (ř. 81 + 82)	080	0	0	0	0
A. III. 1	Rezervní fond	081	0	0	0	0
2	Statutární a ostatní fondy	082	0	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 84 až 86)	083	402	150	-159	-43
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	084	402	150	0	0
2	Neuhrazená ztráta minulých let	085	0	0	-159	-43
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	086	0	0	0	0
A. V. 1	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) <i>ř.01 - (+ 69 + 73 + 79 + 83 - 88 + 89 + 122)/</i>	087	318	253	308	-116
2	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku (-)	088	0	0	0	0
B.	Cizí zdroje (ř. 90 + 95 + 106 + 118)	089	889	1 175	1 390	1 591
B. I.	Rezervy (ř. 91 až 94)	090	0	0	0	0
B. I. 1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	091	0	0	0	0
2	Rezerva na důchody a podobné závazky	092	0	0	0	0
3	Rezerva na daň z příjmů	093	0	0	0	0
4	Ostatní rezervy	094	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 96 až 105)	095	688	985	1 204	0
B. II. 1	Závazky z obchodních vztahů	096	84	79	0	0
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	097	0	0	0	0
3	Závazky - podstatný vliv	098	0	0	0	0
4	Závazky ke společníkům	099	600	900	1 200	0
5	Dlouhodobé přijaté zálohy	100	0	0	0	0
6	Vydané dluhopisy	101	0	0	0	0
7	Dlouhodobé směnky k úhradě	102	0	0	0	0
8	Dohadné účty pasívní	103	4	6	4	0
9	Jiné závazky	104	0	0	0	0
10	Odložený daňový závazek	105	0	0	0	0

označ a	PASIVA b	řád c	2015	2014	2013	2012
			B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 107 až 117)	106	201
B. III. 1	Závazky z obchodních vztahů	107	137	135	73	35
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	108	0	0	0	0
3	Závazky - podstatný vliv	109	0	0	0	0
4	Závazky ke společníkům	110		0	0	1 500
5	Závazky k zaměstnancům	111	33	21	24	0
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	112	0	0	0	0
7	Stát - daňové závazky a dotace	113	30	34	89	53
8	Krátkodobé přijaté zálohy	114	1	0	0	0
9	Vydané dluhopisy	115	0	0	0	3
10	Dohadné účty pasivní	116	0	0	0	0
11	Jiné závazky	117	0	0	0	0
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 119 až 121)	118	0	0	0	0
B. IV. 1	Bankovní úvěry dlouhodobé	119	0	0	0	0
2	Krátkodobé bankovní úvěry	120	0	0	0	0
3	Krátkodobé finanční výpomoci	121	0	0	0	0
C. I.	Časové rozlišení (ř. 123 + 124)	122	11	9	5	184
C. I. 1	Výdaje příštích období	123	11	9	5	184
2	Výnosy příštích období	124	0	0		0

II. Příloha – Výkaz zisků a ztrát

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

2012 - 2013

(v celých tisících Kč)

Minipivovar XY s. r. o.

IČ

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	ROK	
			2013	2012
I.	Tržby za prodej zboží	01	40	5
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	21	3
+	Obchodní marže (ř. 01-02)	03	19	2
II.	Výkony (ř. 05+06+07)	04	1 963	437
II. 1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	1 880	398
2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	83	39
3	Aktivace	07	0	0
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09+10)	08	1 086	343
B. 1	Spotřeba materiálu a energie	09	586	173
B. 2	Služby	10	500	170
+	Přidaná hodnota (ř. 03+04-08)	11	896	96
C.	Osobní náklady	12	143	0
C. 1	Mzdové náklady	13	143	0
C. 2	Odměny členům orgánů obchodní korporace	14	0	0
C. 3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	0	0
C. 4	Sociální náklady	16	0	0
D.	Daně a poplatky	17	110	32
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	315	176
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20+21)	19	0	0
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	0	0
2	Tržby z prodeje materiálu	21	0	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 22-24)	22	0	0
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	0	0
F. 2	Prodaný materiál	24	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a	25	0	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	23	0
H.	Ostatní provozní náklady	27	5	2
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření /(ř.11-12-17-18+19-22-25+26-27+(-28)-(-29)/	30	346	-114

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c		
			ROK	ROK
			2013	2012
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35 + 36)	33	0	0
VII. 1	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0	0
VII. 2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
VII. 3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	0	0
N.	Nákladové úroky	43	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	45	2	2
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření /(ř.31-32+33+37-38+39-40-41+42-43+44-45-(-46)+(-47))	48	-2	-2
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	36	0
Q. 1	-splatná	50	36	0
Q. 2	-odložená	51	0	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	308	-116
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1	-splatná	56	0	0
S. 2	-odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	308	-116
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	344	-116

III. Příloha – Modle OLS

Model 1: OLS, using observations 2012:09-2015:12 (T = 40)

Dependent variable: y

	<i>Coefficient</i>	<i>Std. Error</i>	<i>t-ratio</i>	<i>p-value</i>	
const	41.42	3.79646	10.9102	<0.00001	***
x	1.41619	0.332538	4.2587	0.00013	***
Mean dependent var	54.54456	S.D. dependent var		16.82333	
Sum squared resid	7471.787	S.E. of regression		14.02234	
R-squared	0.323082	Adjusted R-squared		0.305269	
F(1, 38)	18.13680	P-value(F)		0.000130	
Log-likelihood	-161.3577	Akaike criterion		326.7155	
Schwarz criterion	330.0932	Hannan-Quinn		327.9368	
rho	0.389931	Durbin-Watson		0.951231	